

ЦЬОГО
ВІСІМ

■ 1651 р. Розпочалася битва під Берестечком.
■ 1681 р. Народився Феофан Прокопович, письменник та церковний діяч.
■ 1939 р. У Каневі відкрито пам'ятник Шевченкові на його могилі.
■ 1943 р. Розпочався Карпатський рейд партизанського з'єднання під командуванням С. А. Ковпака.
■ 1974 р. Помер маршал Жуков, чотирижды Герой Радянського Союзу. Від імені СРСР приймав капітуляцію гітлерівської Німеччини.

Майбутнього
гідний
лише народ,
який вміє
берегти
свої
святині

▼
9

Правоцентристи
щасливі

▼
11

Писанковий
край

▼
12

Постраждали діти

На автотрасі Одеса—Київ, поблизу Умані, великоваговий КамАЗ зіткнувся з автобусом, котрий перевозив дітей.

Унаслідок аварії водій вантажівки помер на місці, водій автобуса та більш як 10 дітей травмовані. Потерпілих доставлено в уманську райлікарню, повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.

Я ВАМ ПИШУ...

Найсвітліша
серед газет

Хотіла додзвонитися в передачу «Ложа преси» і заспівати про «Голос України», але в нашому селищі немає телефонів. А їхати до районного центру — нема здоров'я.

З газетою я знайома вже вісім років. І в найближчому майбутньому не збираюся з нею розлучатися. З упевненістю можу сказати, що коли і є щось світле серед газет, то це «Голос України»!

Клавдія КРАВЧЕНКО.

Привітля
Лисичанського району
Луганської області.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

ОФІЦІЙНО

Уряд
перед іспитом

За місяць роботи Верховної Ради нинішнього скликання на її розгляд надійшло 189 законопроектів. Якщо додати більш як 100 проектів законів, що залишилися з минулої сесії, то загалом на розгляді комітетів ВР перебуває 328 таких документів.

Називаючи ці цифри на погоджувальній нараді голів парламентських комітетів та фракцій, Голова Верховної Ради Володимир Литвин нагадав, що згідно з календарним планом до завершення нинішньої сесії — лише 12 пленарних засідань. Причому, за його словами, третину часу можуть забрати так звані урядово-бюджетні питання. А точніше — звіт Кабінету Міністрів про виконання Держбюджету-2001, парламентські слухання з питань бюджетної

політики на 2003 рік, день уряду, програма його діяльності.

(Закінчення на 2-й стор.).

Дні Сумщини
у Москві

У Москві, в Культурному центрі України, що на Арбаті, відбувається торгово-промислова виставка «Дні Сумщини у Москві».

У той час, коли на Манежній площі росіяни, під наглядом двох тисяч міліціонерів, журилися програшем російської збірної на чемпіонаті світу в Японії, в Культурному центрі України зібралися представники бізнесових кіл, політики, діячі культури і науки України і Росії на відкриття «Днів Сумщини у Москві». Заходи проходили під патронатом президентів Росії та України. Гості виставки високо оцінили чудово оформлені стенди, що рекламували підприємства Сумщини, чарівну

українську пісню у виконанні фольклорного ансамблю, вернісаж митців, експозицію краєзнавчого музею, фотовиставку «Сумщина православна» і, звичайно ж, чарку горілки «з перцем» під смаковите українське сало.

(Закінчення на 11-й стор.).

Переговори
щодо компенсацій

Сьогодні в Києві відбудуться переговори голови правління німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» Міхаеля Янзена і генерального уповноваженого фонду Гюнтера Заатхоффа з українськими партнерами — Українським національним фондом «Взаєморозуміння і примирення», НБУ, а також з представниками об'єднань жертв нацизму. Вони обговорюватимуть проблему виплати компенсацій українським оstarбайтерам.

СТАРІ — ЦЕ МИ, ТІЛЬКИ ПІЗНІШЕ

Фото Юрія ВЕНГЕРША.

На заході життя вони кидають питальні погляди у своє вчора. Що робили не так, коли отримали таку старість?..

Не коріть їх за те, що вони наївні, як діти, адже все ще сподіваються повернути свої заощадження, які давно хтось проїв. Не коріть їх за те, що вони

раними: вам теж хотітиметься тепла та уваги, коли підступить зима. Не коріть за те, що вони до того ж терплячі, бо вміють чекати. Подача держави, пілг, елементарної шани...

Українські знавці з питань старості — геронтологи — пророкують зростання літнього населення

до 2050 року майже вдвічі. Це станеться тоді, коли нинішні керівники країни або вже навіть їхні діти, також бажатимуть для себе тепла і уваги. Добре, якщо хтось до того часу не позбавить їх безхмарної старості.

Нотатки після зустрічі з геронтологами — на 13-й сторінці.

У НОМЕР

***
Порівняно з минулим, цього року на Дніпропетровщині збіжжя зберуть на третину менше. Головна причина — посушлива весна. Ось чому начальник обласного управління сільгосппроду Олександр Любимович вважає, що найактуальнішою для аграрників регіону сьогодні є проблема відродження зрошувального землеробства.

Колись на Дніпропетровщині кожну п'яту тону хліба, третину землекфуражу і кормів та всі овочі вирощували на поливних землях. Сумно,

але факт: майже 70 тисяч гектарів зрошення уже навіть втрачено назавжди, ще понад сто тисяч гектарів — на межі втрати, повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.

***
Щоб уникнути втрат вже й так наполовину втраченого кримського урожаю, поборотися за кожен колос, півострів об'їхали спеціальні групи, в які увійшли співробітники технагляду, автоінспекції, МВС і пожежної служби. Переджнивна перевірка

виявила, що в Криму 87 відсотків комбайнів давно відпрацювали свій ресурс і потребують заміни. Несатача запчастин така катасстрофічна, що аби відремонтувати один агрегат, розбирають інший. Немає коштів не тільки на нову зернозбиральну техніку, а й навіть для обов'язкового нині оснащення тракторів електростартерами, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

***
Уже вдруге на Миколаївщині пройшли Дні польської культури, організова-

ні миколаївським обласним товариством поляків з допомогою філії Національного університету культури і мистецтв. У рамках свята прочитано лекції з історії Польщі, відбулися концерти класичної музики польських композиторів, фольклорного ансамблю Болеславецького Центру культури, ансамблю «Поможе» зі Щєцина, свята меса за Польську землю в костьолі св. Йосипа, інші заходи.

Цього року польському товариству на Миколаївщині виповнюється п'ять років.

ПОЛІТИКА

Уряд перед іспитом

Фото Олександра КЛИМЕНКА

(Початок на 1-й стор.). Питання непрості. Скажімо, лідер фракції КПУ Петро Симоненко нагадав на засіданні, що вони мають розглядатися у комплексі, щоб, як він сказав, уряд не надіслав парламенту «черговий папір» з нереальними цифрами. А загалом до запропонованого проекту порядку денного нинішньої сесії передбачено внести 107 питань. 14 із них визначені Президентом як невідкладні. Ще 25 документів просить розглянути першочергово Кабінет Міністрів. Серед останніх: про внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно відпусток, про оперативно-розшукову діяльність, про боротьбу з корупцією.

Низка законопроектів з пропозиціями Президента стосується проблем погашення заборгованості із заробітної плати та інших видів грошових виплат, посилення відповідальності за несвоєчасну виплату зарплати, внесення змін до Кодексу про працю та Закону «Про оплату праці», що стосуються мінімальної погодинної зарплати, натуральної оплати праці тощо. Окрім того, у проекти по-

рядку денного і низка законопроектів про організацію діяльності парламентаріїв, проект постанови про утворення тимчасової слідчої комісії з розслідування масових порушень виборчого законодавства під час минулих парламентських виборів та до органів місцевого самоврядування. На найближчий четвер заплановано питання про створення нової Тимчасової слідчої комісії стосовно банкруства АБ «Україна». Нинішнього тижня передбачено розгляд кількох ратифікаційних питань. Серед них — визначений урядом для найпершого розгляду проект закону стосовно ратифікації угоди між урядами України і Японії про надання японцями культурного гранту.

Як зауважили після проведення наради голів фракцій і комітетів її учасники, найдоцільніше було б у вівторок без обговорення ухвалити розклад засідань на тиждень, а проект постанови ВР про порядок денний нинішньої сесії цього дня взяти за основу, щоб у четвер проголосувати в цілому. У вівторок планується звіт уряду про виконання держбюджету 2001 року.

Анатолій БЕНЬ.

Відстань — не перешкода співробітництву

«Незважаючи на віддаленість наших країн, між нами є багато спільного. Зокрема, багато домініканців здобули вищу освіту у вас, а в Домініканській Республіці є українська громада», — заявив під час зустрічі з Президентом Домініканської Республіки Рафаелем Іполіто Мехіа Домінгесом Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Особливу увагу він звернув на роль парламенту в ефектив-

ності розвитку країни. Тому Володимир Литвин наголосив, що досвід парламентаризму Домініканської Республіки дуже важливий для України. Домініканський президент відзначив важливість розвитку подальшого співробітництва. Адже всі підстави для цього є: обсяг товарообороту між двома країнами у 2001 році збільшився на 48% проти 2000-го і становить 20,658 мільйона доларів.

Сьогодні Президент — на парламентській трибуні

Довгоочікуване щорічне послання глави держави буде виголошене з парламентської трибуни на вівторковому засіданні, тобто сьогодні. Про це на прес-конференції заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Відповідаючи на неодноразові запитання журналістів, керівник парламенту підкреслив, що Леонід Данилович виголосить послання особисто. Якщо його не виголосить Президент України, то

питання не буде слухатися, сказав Володимир Литвин. Водночас він уточнив, що «послання — це виступ, який не обговорюється». Після цього парламент, за словами його керівника, заслухає звіт уряду про виконання бюджету-2001, потім розгляне бюджетну резолюцію і в четвер з цих двох питань ухвалить відповідне рішення, якщо його не вдасться прийняти у вівторок. До речі, день уряду пропонувано

провести 9 липня. Володимир Литвин висловив власну оцінку поданій на суд парламентаріїв бюджетній резолюції і прогнозує розгляд програми діяльності уряду після схвалення бюджету наступного року. А сам бюджет, на його думку, найпевніше, доведеться приймати на старій податковій базі. Докладніше про все це — у звіті з прес-конференції у наступному числі газети.

Анатолій БЕНЬ.

Другий ряд — на другий поверх

ПІДСУМОК ТИЖНЯ

«Я не є кандидатом на цю посаду, я народний депутат, лідер фракції, моє місце тут, у сесійній залі — ліворуч другий ряд». Так відреагував на чутки про своє імовірне призначення на посаду глави президентської адміністрації Віктор Медведчук (журнал «ПіК» № 20). Ці слова лідера СДПУ(о) лише на кілька днів випередили указ Президента про призначення Віктора Медведчука.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин наголосив: «Призначення Віктора Медведчука <...> не було для мене несподіванкою, оскільки це питання обговорювалось, і я це знав заздалегідь...» Напевно, ніхто не повірить, що кадровий указ Леоніда Кучми виявився повною несподіванкою і для його «головного героя».

Проблема — наша проблема — в іншому. Які зміни в політичному кліматі країни очікуються.

Призначення минулого тижня спричинило шквал коментарів політиків і політологів, які намагалися спрогнозувати подальшу погоду в українській політиці. Якщо скласти до купи всі ці прогнози, то треба готуватися і до «шквальних вітрів з різким підвищенням стовпчика термометра», і розслабитися в передчутті «теплих, ясных і спокійних градусів». Соратник Віктора Володимир Ровича по партії, заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко, нап-

риклад, вважає призначення Медведчука визнанням його особистих достоїнств і ролі СДПУ(о), результативності дій партії. Хоча представник Президента в парламенті Олександр Задорожний передбачає, що відтепер фракцію СДПУ(о) чекають кращі часи: і в моральному, і в чисельному значеннях.

Зрозуміло, що представники «того боку барикад» не поділяють захоплення опонентів цим призначенням. Навіть не дуже революційний у висловлюваннях Віктор Ющенко цього разу вдався до категоричних суджень: рокировку осіб на посаді глави АП він охарактеризував як «намір влади посилити ті політичні структури, які стали аутистами на парламентських виборах, та ревізію результатів цих виборів». Про думки афористичної Юлії Тимошенко та іронічного Олександра Мороза можна здогадатися, їх не цитуючи.

Автори політичних коментарів багато уваги приділяють не тільки особі са-

мого Віктора Медведчука, а й мотивам президентського рішення. При цьому виходить, що Леонід Кучма керувався як новопробудженою любов'ю до парламенту, так і застарілою неприязню до «суперника». Політолог Михайло Погребінський переконаний, що Президент налаштований на співробітництво з Верховною Радою, а призначення Віктора Медведчука сприятиме зміцненню такого співробітництва. За його теорією, главі держави був потрібен політичний менеджер, і він його запросив. І, отже, Віктор Медведчук тепер втілюватиме миролюбну політику Леоніда Кучми.

Найяскравіше другу гіпотезу озвучив політолог, а від минулого тижня ще й глава парламентського комітету зі свободи слова Микола Томенко: «Призначенням В. Медведчука на цю посаду Леонід Кучма продемонстрував свою зацікавленість у досить жорстких відносинах з парламентом, а також небажання йти на певні компроміси і сприйняття результатів голосування 31 березня». За словами Миколи Томенка, Голова ВР Володимир Литвин і представник Президента в парламенті Олександр Задорожний є прибічниками «партії миру» в оточенні глави держави, в той час коли вся діяльність В. Медведчука

як лідера фракції СДПУ(о) характеризувала його найзатятішим прихильником «партії війни». Що означає — політична «холодна» битва триватиме...

Утім, є ще одна причина, яка могла підштовхнути до підписання указу: загрозливе зміщення «самодостатності донецької республіки» (так останнім часом характеризують свій регіон його керівники). Від перемоги «Шахтаря» до завоювання панівних бізнесових висот — донецькі хлопці «крутішають» не по днях, а по годинах. Ось треба було врівноважити сили конкурентів, розвівши їх по різні боки. Ця теза, як свідчать люди поінформовані, ближча до істини, ніж популярна в певних колах «легенда» про «спадкоємця».

...Лідер СДПУ(о) зайняв кабінет на другому поверсі на Банковій. Вікторіві Ющенку прем'єрство може тільки насититися. Хоча він уже мав би зрозуміти, що то не найкраще сновидіння за нинішніх часів. Мала б зрозуміти і опозиція: якщо вона визначатиме бойові цілі на лнії Тимошенко — Ющенко чи інших «командармів», поразка забезпечена. Ще півбіди, якби локальна. А йдеться, як уже сказано, не про проблеми окремо взятих політиків з їхніми кадровими амбіціями...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

3 урахуванням специфіки

Минулої суботи Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах на зборах активу Волинської області представив нового голову обласної державної адміністрації. Ним став колишній начальник управління внутрішніх справ у Рівненській області Герой України Анатолій Француз.

Його попередник Борис Клімчук, який десять років стояв на чолі влади краю, отримав призначення на посаду радника Президента України.

Ці кадрові переміщення виявилися дещо несподіваними для волинян. Тим більше, що за десять років керівництва областю Борисом Клімчуком Волинь набагато випередила своїх сусідів у реформуванні економіки. Особливо в аграрному секторі. Помітно зросли також обсяги виробництва промислової продукції. Отож, якщо в 1998 році валовий внутрішній продукт Волині в загальнодержавному становив усього 0,8 відсотка, то за останні три роки він зріс удвічі. Безперечно, на Волині лишається ряд проблем, які перейдуть у спадок новому керівникові. Так, середня заробітна плата в області становить 235 гривень, що значно менше загальноукраїнського показника. Існує також гостра проблема безробіття, яка, щоправда, успішно вирішувалася завдяки близькості кордонів з Польщею та Білоруссю.

Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах у своєму виступі зауважив, що зміна керівництва регіону зумовлена насамперед необхідністю «ефективного використання кадрового потенціалу, який є в Україні, з урахуванням специфіки проблем і завдань на нинішньому етапі і в майбутньому». Особливо з огляду на наближення до України кордонів Європейського союзу та бажання нашої держави інтегруватися у майбутньому в європейські та світові економічні структури.

Анатолій Француз запевнив, що різких кадрових змін на Волині не буде і він забезпечить послідовність у всіх хороших починаннях свого попередника.

Додамо: новий голова Волинської обласної державної адміністрації не тільки генерал міліції, а й член Національної спілки журналістів, має чимало наукових праць і художніх творів.

Володимир КОРОЛЮК,
Роман ЖИЖАРА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Майже 20 членів УНА-УНСО пікетували адміністрацію Президента України, вимагаючи звільнення з-під варти 13 своїх однопартійців, звинувачуваних у масових заворушеннях 9 березня 2001 року.

ФОТОФАКТ

ФОТОФАКТ

400 дітей-інвалідів і сиріт з інтернатів від 7 до 15 років вирушили зі столиці до дитячого оздоровчого центру санаторного типу «Орляtko», що на узбережжі Азовського моря. Поїхали президентським «поїздом здоров'я-2002», бо організатором акції став Національний фонд соціального захисту матерів і дітей «Україна — дітям».

Фото Володимира РЕПКА (Українформ).

ЮВІЛЕЇ

Щедрий ужинок селекціонерів

Минає 90 років від дня заснування Одеського селекційно-генетичного інституту, що має нині статус ше й Національного центру насінництва і сортовивчення. За час існування закладу його працівниками створено понад 270 сортів і гібридів різних культур, передусім зернових, що широко використовуються в практиці. Сортами селекції цього інституту в Україні щороку засівають 5—6 мільйонів гектарів. Причому сільгоспдприємства, фермери країни мають змогу одержувати насіння найвищої якості

безпосередньо з тутешніх дослідних господарств. Пшениці та ячмені одеських селекціонерів здатні давати — це доведено і дослідями, і практикою — по 100 і більше центнерів зерна з гектара. Справу легендарних академіків-селекціонерів Федора Кириченка і Прокопа Гаркавого нині гідно продовжують їхні учні Микола Литвиненко, Анатолій Лінчевський, В'ячеслав Соколов, Анатолій Ляшок, Адольф Стельмах, інші вчені й практики інституту.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

АКТУАЛЬНО

«Зеніт» — це завжди гарантія

З плавучої платформи «Одіссей» на екваторі в Тихому океані поблизу острова Різдва здійснено уже восьмий пуск українського ракетносія «Зеніт» за міжнародною програмою глобального освоєння космічного простору в інтересах людства «Морський старт». Знову все пройшло без похибок та відхилень за наміченим графіком, і американський космічний апарат «Galaxy» на задану проміжну навколосемну орбіту виведено з надзвичайно великою точністю. Цей апарат створено для надання послуг з доступу до мереж Інтернету мешканцям Сполучених Штатів і Латинської Америки.

Але чому старту з океанічної платформи реаліза-

торами унікальної програми визнано за найоптимальніші? Тому, по-перше, що з екватора земної кулі космічні апарати набагато легше і дешевше посилати за призначенням. А по-друге, надійність так званих безпечних і безлюдних пусків саме нашого «Зеніту» — це коли на платформі немає жодної живої душі, працює лише автоматика, а всі команди подаються з віддалі — уже ні в кого не викликає сумнівів і побоювань. Американська компанія «Sea Landch» спільно з КБ «Південне» приступила нині до підготовки пуску чергового супутника зв'язку серії «Galaxy».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

СЛУЖБА-01

Спалахнув автобус

Від короткого замикання електропроводки на автовокзалі Тернополя згорів автобус, який мав здійснити рейс до райцентру Густин. Вогонь спалахнув так швидко й інтенсивно, що за лічені хвилини від ЛАЗу зостався лише каркас. Пошкоджено і частину навісу над пероном. На щастя, ніхто не постраждав.

Це не перша пригода з автобусами в області. Були

і тяжчі наслідки. Рухомий склад Тернопільського автот підприємства, якому належав автобус, майже повністю зношений. Кожний вихід у рейс — ризик і для водія, і для пасажирів. Безрез брак коштів автобусний і троллейбусний парки новою технікою не поповнюються. Вихід знайшли такий: купують за кордоном (у Чехії, Угорщині) машини, які там уже відслужили, — це дешевше.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи,5, Держпром 8-й під'їзд) порушив справу № Б-2735/2-25 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю спільне українсько-сінгапурське підприємство «Веском-інкорпорейтід», що знаходиться за адресою: 61000, м. Харків, вул. Пожарського,2/10 (фактична адреса: вул. Лізи Чайкіної,2), н/р 260030228386 в Укресімбанку м. Київ, МФО 322313. Розпорядник майна Суніца В. І., ліцензія № 047848 від 19.10.01, адреса для кореспонденції: 03039, м. Київ, Тверський тупик, 6/8, кв.52. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ОФІЦІЙНО

З іпотекою обіцяють аграрний ренесанс

Вітчизняними ланами ходить примара іпотеки. Це, зокрема, коли аграрії зможуть узяти в борг у банку гроші, заклавши своє право на землю. На черговому засіданні Кабміну розглянуто і схвалено проект указу Президента Л. Кучми про розвиток іпотечного кредитування. Після його підписання главою держави парламент розпочне формування законодавчої бази із розвитку такого механізму.

За словами віцепрем'єра Леоніда Козаченка, потрібно вже нинішнього року ухвалити закони, що стосуються реєстрації прав на об'єкти нерухомості, землі, питань, пов'язаних із забезпеченням контролю з обігу векселів та інших документів, які емітуватимуться банками для залучення середньотермінових та довготермінових кредитів.

Як поінформував Л. Козаченко, нині банки України мають змогу надавати для довготермінового кредитування близько 1,5 млрд. грн., водночас на оновлення основних фондів лише агропромислового комплексу потрібні кошти в сумі понад 100 млрд. грн. За даними віцепрем'єр-міністра, задіявши систему іпотечного кредитування, вже у першому півріччі 2003 року вдасться залучити до економіки країни більш як 2

млрд. грн. іноземних інвестицій. Близько 70 відсотків цієї суми прогнозується спрямувати на виробництво сільськогосподарської техніки, майже 25 відсотків — на придбання обладнання для переробки сільськогосподарської продукції.

Леонід Козаченко вважає, що після того, як буде задіяно систему іпотечного кредитування, з'явиться змога залучити кошти інвестиційних банків, пенсійних фондів та інших фінансових структур таких країн, як Німеччина, Франція, Швейцарія. Закордонні банки, сказав він, залюбки підуть на надання кредитів у тому разі, якщо емісійні папери будуть забезпечені заставою у вигляді землі, нерухомості. Іпотечні банки України можуть з'явитися вже у першому півріччі 2003 року, повідомив Леонід Козаченко.

Іван ЛАЗНЮК.

КОНФЕРЕНЦІЯ

В онкологів — не без проблем

У Чернігові відбулася дводенна міжнародна науково-практична конференція з питань променевої терапії та радіаційної онкології. У ній взяли участь майже 100 фахівців з України, Росії та Канади.

Науковці, лікарі-практики у своїх доповідях ознайомили колег з новими методами лікуван-

ня онкохворих, окреслили головні проблеми медичних онкозакладів. Зокрема йшлося і про їх недостатнє фінансування — торік на закупівлю онкопрепаратів в Україні було заплановано 47 мільйонів гривень, а виділено тільки 7 мільйонів.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

До уваги акціонерів ВАТ «Харцизький трубний завод»

Інформаційне повідомлення.

Правління ВАТ «Харцизький трубний завод» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 10 серпня 2002 року об 11.00 за адресою: Донецька обл. м. Харцизьк, вул. Чекаліна, 4 будинок культури ВАТ «Харцизький трубний завод».

Реєстрація акціонерів проводиться 10 серпня 2002 року з 8-00 до 10-45.

Порядок денний.

1. Про затвердження результатів підписки на акції додаткової емісії ВАТ «Харцизький трубний завод».
2. Про внесення змін і доповнень у Статут ВАТ «Харцизький трубний завод».
3. Про зміни у складі Спостережної ради ВАТ «Харцизький трубний завод».

Для участі у зборах акціонеру необхідно мати документ, який засвідчує особу акціонера та право на володіння акціями, а для представників акціонерів — доручення на право участі та голосування на зборах.

Довідки за телефонами: (06257) 7-09-34; 7-12-22; 7-09-62.

Правління ВАТ «Харцизький трубний завод».

У НОМЕР

■ Житомир

У нас скрізь Бабині Яри...

У лісі під Житомиром, біля старого кар'єру, де в роки війни фашисти масово розстрілювали євреїв, відкрито пам'ятник з червоного граніту. «Боєм сповнені серця. Не згасне пам'ять про невинно загублені душі» — викарбувано на ньому. В церемонії відкриття разом з керівниками області й міста взяли участь численні гості, в тому числі представники американського конгресу. Гроші на пам'ятник зібрано у США та Ізраїлі за ініціативи уродженців Житомирщини, які тепер живуть за кордоном. Точне місце масових розстрілів допомогла встановити група «Пошук», яку очолює Павло Шмуневський. До того нинішнє покоління житомирян, для яких цей мальовничий куточок став улюбленим місцем відпочинку, не знало про трагедію, яка розігралася тут шість десятиліть тому, повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.

■ Кіровоград

Була б програма музеям на втіху

Півтора мільйона гривень мають намір витратити на Кіровоградщині під програму розвитку музеїв.

Документ, затверджений Кіровоградською облдержадміністрацією, окреслив музейну перспективу до 2005 року. Це і охорона та збереження пам'яток історії, і створення нових краєзнавчих музеїв у райцентрах області. Приміром, ідеться про заснування музею братів Андрія і Миколи Лисенків у Знам'янці, районного музею образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва у Гайвороні, а також відновлення роботи тих музеїв, які останнім часом перестали працювати через брак коштів.

Знайти їх левову частку, втім, мають намір в обласному та місцевих бюджетах. Що заважало робити це раніше, щоб музеї не закривати? Може, й справді, — відсутність програми?

Небезпечний симптом

Корову, хвору на сказ, виявлено минулого тижня в одному з господарств Петрокорбівки Новгородківського району. Труп тварини спалено, а його залишки загорено у скотомогильнику. Шістьох осіб, які доглядали тварину, госпіталізовано для профілактичного обстеження, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

■ Черкаси

Сумне новосілля

У Черкаському обласному онкодиспансері завдяки 50 установам і спонсорам відкрито дитяче онкогематологічне відділення. Лікуватимуть тут дітей, хворих на лейкемію. Відділення розраховане на 30 ліжок-місць. На жаль, хворих на цю небезпечну недугу в області значно більше.

Профілактику дитячих захворювань ускладнює ще й та обставина, що Черкаська область — єдина в Україні, де немає обласної дитячої лікарні. Розпочате майже 10 років тому будівництво дитячого лікувального закладу так і залишилося незавершене, повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.

ФОТОФАКТ

Робітник «Київзеленбуду» Юрій Циганок годує ламу Аскольда. Молодого самця назвали так на честь місця у столиці, де його знайшли, — біля Аскольдової могили.

Фото Івана ФРОЛОВА (УНІАН).

Керівництво
Верховної
Ради
України
та голів
парламентських
комітетів

Володимир ЛИТВИН,
Голова
Верховної Ради України

Геннадій ВАСИЛЬЄВ,
Перший заступник
Голови Верховної Ради України

Олександр ЗІНЧЕНКО,
заступник
Голови Верховної Ради України

Василь ОНОПЕНКО,
голова Комітету
з питань правової
політики

Анатолій МАТВІЄНКО,
голова Комітету з питань
державного будівництва
і місцевого
самоврядування

Василь ХАРА,
голова Комітету
з питань соціальної
політики та праці

Микола ПОЛІЩУК,
голова Комітету з питань
охорони здоров'я,
материнства та дитинства

Катерина САМОЙЛИК,
голова Комітету з питань
молодіжної політики,
фізичної культури,
спорту і туризму

Станіслав НІКОЛАЄНКО,
голова Комітету з питань
науки і освіти

Леся ТАНЮК,
голова Комітету з питань
культури і духовності

Станіслав ГУРЕНКО,
голова Комітету з питань
економічної політики,
управління народним
господарством, власності
та інвестицій

Петро ПОРОШЕНКО,
голова Комітету
з питань бюджету

Сергій БУРЯК,
голова Комітету
з питань фінансів
і банківської діяльності

Юрій ЄХАНУРОВ,
голова Комітету з питань
промислової політики
і підприємництва

Андрій КЛЮЄВ,
голова Комітету з питань
паливно-енергетичного
комплексу, ядерної
політики та ядерної
безпеки

**Валерій
ПУСТОВОЙТЕНКО,**
голова Комітету
з питань будівництва,
транспорту і зв'язку

Іван ТОМИЧ,
голова Комітету з питань
аграрної політики
та земельних відносин

Дмитро ТАБАЧНИК,
голова Комітету
у закордонних справах

Іван РІЗАК,
голова Комітету з питань
екологічної політики,
природокористування
та ліквідації наслідків
Чорнобильської
катастрофи

Володимир МОЙСИК,
голова Комітету з питань
законодавчого
забезпечення
правоохоронної діяльності

Володимир СТРЕТОВИЧ,
голова Комітету з питань
боротьби з організованою
злочинністю і корупцією

Георгій КРЮЧКОВ,
голова Комітету з питань
національної безпеки
і оборони

Валентин МАТВЄЄВ,
голова Комітету з питань
Регламенту, депутатської
етики та організації
роботи Верховної Ради
України

Микола ТОМЕНКО,
голова Комітету з питань
свободи слова
та інформації

Геннадій УДОВЕНКО,
голова Комітету з питань
прав людини, національ-
них меншин і
міжнародних відносин

Петро ЦИБЕНКО,
голова Комітету у справах
пенсіонерів, ветеранів
та інвалідів

Борис ТАРАСЮК,
голова Комітету з питань
європейської інтеграції

Валентина СЕМЕНЮК,
голова Спеціальної
контрольної комісії
з питань приватизації

Наш земляк коригує карту Євразії

Феномен Григорія Логвина

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Видатному українському мистецтвознавцеві й історику архітектури Григорію Никоновичу Логвину цього року виповнилося 692 роки... Але вже понад рік, як його не стало. А ми тільки починаємо усвідомлювати «феномен Логвина», розуміючи, що повноцінне осмислення цього феномена — справа майбутнього. Він був доводжистем: бачив народження і смерть комуністичного режиму й устие дочекатися прижиттєвого визнання. Не всім його колегам так почастило.

У 1993 році Логвин став лауреатом Шевченківської премії, 1992-го — лауреатом премії ім. Грушевського, 1997-го — премії фундації Антоновичів. Він був заслуженим діячем мистецтв і заслуженим архітектором України.

Біографія вченого — у його працях, кожна з яких була новим словом у науці. Це — дослідження Андрієвської церкви в Києві, ратуші в Бучачі, будинку Мазепи в Чернігові, Києво-Печерської лаври, архітектурного комплексу Святогірського монастиря в Зимно на Волині. Данного поваги і пам'яті своїй малій батьківщині —Чигиринщині— став нарис 1954 року «Чигирин і Суботів». Учений був автором важливих розділів в епохальних працях «Нариси історії архітектури Української РСР» (1957 р.), «Історія українського мистецтва» (1968 р.), «Всеобщая история архитектуры» (1968 р.). Уже за часів незалежності в Санкт-Петербурзі 1993 року опублікована фундаментальний багатотомник «Русское градостроительное искусство», підготовлений ще в застійні часи. Проте розділи, написані Г. Логвином для

першого тому, витримали випробування — і часом, і нашою незалежністю. Ці розділи («Київ — столиця древнерусского государства» і «Города «Руськой земли») можна хоч зараз перекладати українською мовою і публікувати в Україні.

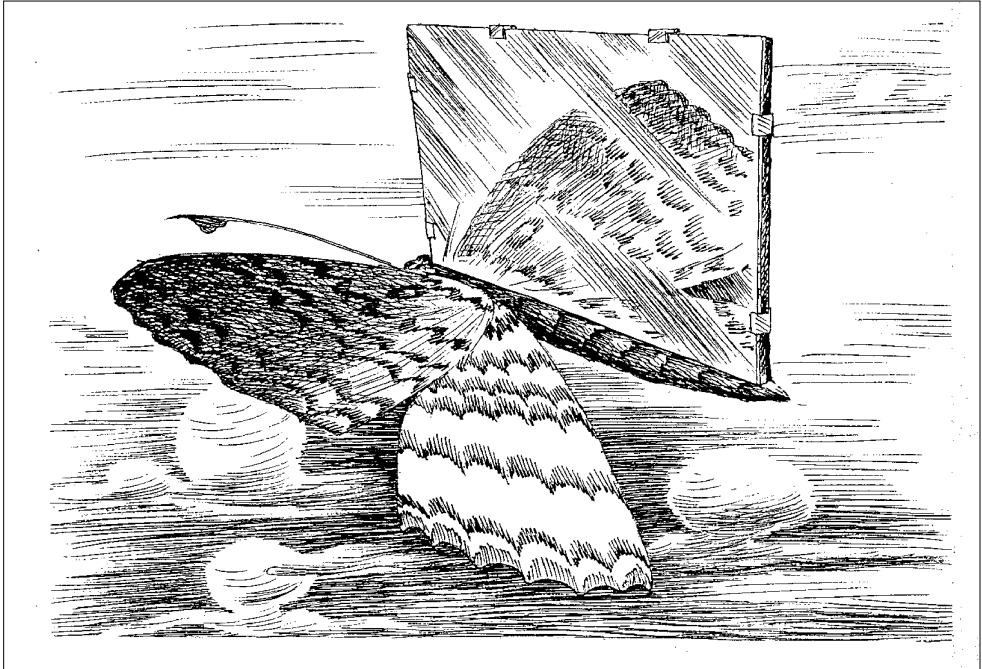
Окрім участі в численних колективних працях, Григорій Никонович написав чимало власних авторських робіт з історії українського мистецтва. Серед них вирізняється книжка «Украинское искусство», видана в Москві 1963 року — перший за радянської влади авторський нарис історії українського мистецтва від Книжкої доби до кінця XVIII століття. Згодом, 1968 року, Логвин захистив докторську дисертацію про українське мистецтво XIV—XVI століть.

До найславніших праць вченого належить книга «По Україні», видана 1968 року (Київ, «Мистецтво»), що стала своєрідним євангелієм для всіх, хто любив Україну, її історію та культуру. Вперше мистецтвознавство всіх наших історико-етнографічних регіонів було розглянуто як цілісність. Це як великий здобуток

водозбірний басейн Каспій поширюється на європейській та азійській частині Євразійського континенту, тобто басейн Каспій належить до євразійської водної системи. Останнє є відкриттям у географії і на карті Євразії.

І у зв'язку з реалізацією природою підземним великомасштабним перекиданням і затопленням Каспійським морем Аральського басейну, постає запитання, а чи не спрямує вона згодом в Каспій воді Світового океану, рівень в якому вищий за горизонт води в озерах, через найближчі моря — Азовське, Чорне, Північне, таке як це вже інша тема.

Марина КРИВДА.

Мал. Володимира КАЗАНСЬКОГО.

Адже Каспій — це нафтові євро-американські інтереси. Зацікавлені люди радилися ще з Ігорем В'ячеславовичем. І, мабуть, такі зробили свої висновки з відкриття українського вченого.

Наскільки мені відомо, нафтові інтереси на Каспії має і Україна. Поки що на офіційному рівні нікого не схвилювала перспектива заповнення Прикаспію і подальша неможливість видобутку нафти.

Майже жодної реакції на відкриття нашого вченого не було й з Москви. Натомість, напередодні святкування 850-річчя престолої, коли до Москви на форум прибули 36 зарубіжних членів

РАН — лауреатів Нобелівської та інших престижних міжнародних премій — на засіданні міжнародного «круглого столу» світову спільноту запевняли, що жодної небезпеки немає. А даремно, адже, маючи всі розрахунки, знімки з космосу, графіки руху рівень води, вивчення послідовності та логіки сучасної Арало-Каспійської гідрологічної системи, можна було б узяти на озброєння і не допустити розвитку ймовірних сумних подій.

А поки що із вивчення явищ природи XIV та XX століть випливає, що Каспій поповнюється не лише з річок Європи, а й з річок Азії. Отже,

Готуючи замітку «Озеро-примара» («Голос України, 16.03.2002 р.) про загадковість озера Ерцо, яке то зникає, то з'являється знову, оскільки вода періодично захопить у підземні канали, навіть не могла припустити, що це явище не поодинокі і що в Україні серйоз займаються такими проблемами, до того ж на науковому рівні на прикладі Арало-Каспійського регіону.

І от у мене в гостях автор сенсаційного відкриття, кандидат технічних наук, академік Української академії оригінальних наук Ігор Кононов. Його дослідження почалися давно. Працюючи в Інституті гідротехніки та меліорації ще за часів Радянського Союзу Ігор В'ячеславович досконально вивчав цю проблему і зробив своєрідне відкриття: Арал і пониззя річок, що в нього впадають, за таким самим принципом, як і озеро Ерцо, — періодично «зникають» у каверзисті утворення, щоб потім з'явитися знову. Але вся біда у тому, що часові параметри цього озера надто вже відірвані від озера Ерцо. Це обумовлено його розмірами, висотою над рівнем океану тощо. А ще, як доводив учений, Арал своїми підземними каналами сполучається з найбільшим озером планети — Каспійським морем. Тому воді Аралу потрібляють періодично в Каспій, тим самим підвищуючи його рівень і завдаючи величезних збитків оточуючому середовищу. До того ж канали, якими просувається во-

да, насичена всілякими хімічними елементами, солями, поступово звужуються. І можливий варіант, коли вода, «пішовши», не зможе повернутися. Тому наслідки такого природного явища можуть бути для планети катастрофічними. Природа може помститися аборигенам за те, що вони не вивчають історію і не роблять висновків.

А от історії відомі кілька таких коливань води в цьому регіоні. Учені Московського університету дослідили, що за минулі п'ять тисячоліть було сім таких «зникнень» Аралу. Є згадки, що в XVI столітті спостерігалася схожа ситуація. А в XIX столітті двічі знижувався рівень Аралу. Тоді й з'явилася версія, що озеро висихає, а з ним і вся Середня Азія. Туди відірядили спеціальну експедицію Російської академії наук. До речі, ми її добре знаємо ще й тому, що в ній брав участь наш видатний земляк Тарас Шевченко. Але незабаром після цього вода повернулася, Арал почав підніматися. І проблема відпала сама собою.

Але дослідимо найближчу історію. До 50–60-х років минулого століття рівень Аралу був високий, а Каспійське море знижувалося. Та раптом Арал почав знижуватися. А стала це тому, як стверджує мій співрозмовник, що вода, яку несли річки, що його живлять, пішла в підземний потік. А офіційна версія була такою: воду забрало зрошення земель Приаралля внаслідок

Як диваки жили колись! От хоч би й той учений, котрий, розрізавши старовинний журнал, знайшов там велику перспективу, за погляду наукової кар'єри, статтю, яку ніхто не спроможний прочитати. Ну і що йому завадило приписати собі той шедевр? Натомість учений не придумав чогось кращого, як ударити в усі дзвони: дивитись, мовляв, хто відкрив закон спадковості! Ну і чого досяг? За батька генетики — тепер мають не його, а Грегора Менделя.

А методика «прихватування» інтелектуальної власності така ж проста! Наприклад, на мотив німецької пісні часів другої світової війни кладуться нові слова, де у приспіві замість «Хайль Гітлер, хайль Гітлер, хайль Гітлер» повторюється «Где выше, и выше, и выше!» — от і маємо «Марш радянських авіаторів». Або на пляшку з популярним святковим напоєм клеїть етикетку до того, як розповісти про неї людям, провести ряд наукових досліджень і ретельно систематизувати здобуті дані. Тому наступним важливим завданням, поставленим перед дослідниками, стало створення методу інформаційно-хвильової терапії (ИХТ)...

Інтересні ваші слова! Якшо батько — Володимир, то чому ж дочка — Давидівна? «Аби потрапити до кухні <...>, треба минути гору старовинних коліс, борін, ПРЯЛОК, кошків, чеберок і діжок». (Газета «Столиця», № 1, 2002).

Той верстатик звався ПРЯДКА, а передую поделку називали в Україні дівичку або молотило, що сидить і пряде. «Національна СПРАВА італійців» — завдання у кросворді в «Хрещатик» за 25 квітня. Відповідь: МАКАРОНИ. Цієї національної справи присвячена і відома італійська народна пісня:

Як засядем, браття, коло... макаронів,
Як засядем, браття, при меду,
То най ідуть турки а татари,
А я навіть ухом не веду!

Ваш Буквоїд.

VIVA, РУТЕНІЄ!

Як засядем браття, коло макаронів...

«МЗС поклато око на Книжний град»: «Хтось поклав око на приміщення?» (Газета «Хрещатик», 30 січня та 5 лютого).

Це просяни кажуть «положить глаз на что-то». В українці — накинуть оком.

«В 1929 г. на балконе гостиницы застрелен борец за права американских негров <...> Мартин Лютер Кинг». («Сегодня», 4 квітня.)

«27.04.1972 — загинув за нез'ясованих обставин український композитор Володимир Івасюк». («Шлях перемоги», 24 квітня.)

Обидві газети поклавши видатних людей набабато раніше, ніж не сталося насправді: Івасюк загинув 1979-го, Кінг у 1929 році ще тільки народився. А застрелений 1968-го. «В Італії <заборонено показувати в кіно> кадри, де засуджується чи критикується релігія, а також несприятелі сцени в приміщенні КОСТЮЛУ». («Літературна Україна», 28 лютого).

Ви впевнені, що італійці називають свої церкви костюлами?

Газета «Київ Експрес» (25–26 квітня) подає театральні оголошення, перекладаючи українські афіші на російську, — і от наслідок: «СевильськИЕ обручєНИИЯ».

Явно колючини «заручини». В українській мові вони бувають тільки у множині (як, приміром, ворота або ножичі), хоч означати можуть і одну подію, і кілька. Однак поросійські тут мала бути одинна: обручєние.

А з відомою оперою Римського-Корсакова вийшов узагалі «зписаний телефон»: «ЦареВНА невеста».

В оригіналі вона — «ЦАРСКАЯ невеста», на наших афішах — «Царєва нарєчєна».

«Київський регіон» (7–13 лютого) помістив розповідь про одну славну жінку, яку звали Марина Давидівна. Згадали і про її батьків, зокрема: «Отец — знаменитий Владимир Дилковский».

Інтересні ваші слова! Якшо батько — Володимир, то чому ж дочка — Давидівна?

«Аби потрапити до кухні <...>, треба минути гору старовинних коліс, борін, ПРЯЛОК, кошків, чеберок і діжок». (Газета «Столиця», № 1, 2002).

Той верстатик звався ПРЯДКА, а передую поделку називали в Україні дівичку або молотило, що сидить і пряде. «Національна СПРАВА італійців» — завдання у кросворді в «Хрещатик» за 25 квітня. Відповідь: МАКАРОНИ. Цієї національної справи присвячена і відома італійська народна пісня:

Як засядем, браття, коло... макаронів,
Як засядем, браття, при меду,
То най ідуть турки а татари,
А я навіть ухом не веду!

Ваш Буквоїд.

якій написано, що «товариство з обмеженою відповідальністю» «Науковий центр інформаційно-хвильової терапії «Інтер-Біополіс» має право на заняття медичною діяльністю». Чим колектив із здоров'я комерційними апетитами на чолі з Безсоновим (тоді ще кандидатом наук) і благополучно зайнявся, у готівенькому вигляді прийнявши те, над чим в Україні працюють з 1980 року.

Відчуваєте ділову руку «старшого брата», котрий, не сумніваючись, що «все твоє — моє», без зайвих вагань виграє за чужої хати те, що його зацікавило? А чому «видатний учений» лише через кілька років проголосять на весь світ, що «Росія — батьківщина слонів»? Бо протягом цього часу, мабуть, відбувалося документальне оформлення факту переименування приладу «Поріг» на «Мінітаг» (мініатюрний інформаційно-терапевтичний автогенератор), принцип дії якого — принаймні так визначено в газеті — «геніально простий». Чим не заміна етикетки «Шампанське» на «Советское шампанское»???

У статті також написано: «Протягом кількох років було проведено численні клінічні дослідження у провідних клініках країни. У дослідженнях узяти участь Центральна клінічна лікарня при Управлінні справами Президента РФ... аж до Люневського університету (Бельгія). Знай наших!»

Та серед того переліку годі шукати назви українських наукових установ, де в 1981–1984 роках було проведено серію експериментів за спеціально розробленою методикою. З 1988 року нова методика лікування найрідноманітніших хвороб була застосована на клінічних базах Українського науково-дослідного інституту імені Богомольця від 19.08.1993 р. в іншому інтерв'ю «Надії маленької оркестр» є такі слова: «...творець методу ИХТ і дивного приладу «Поріг» — талановитий київський учений М. Д. Колбун» (до речі, двічі учасник програми «Взгляд» й один з учасників пам'ятної телепередачі «Ельдорадо»).

А ось уривок із статті «Чудеса за порогом» з московського журналу «Взгляд» і приключення «Не нахвалиться приладом керівник Московського центру ИХТ, розташованого в полікліні-

бізко 200 лікарів ИХТ, у тому числі і з Росії. А 2000 року там побачив світ «Атлас зон інформаційно-хвильової терапії» І. Ю. Ліманського — труд, аналога якому немає в світі.

Найцікавіше, що сам же професор Безсонов зовсім недавно називав призвіще засновника цього медичного напрямку, на який тепер претендує сам у ролі першовідкривача.

Зокрема, в інтерв'ю в газеті «На страже» від 8 лютого 1992 року п. Безсонов відгукнувся про лікувальний прилад: «...називається «Поріг». Розроблений київським дослідником Миколою Дмитровим Колбуном». У газеті «Красная звезда» від 19.08.1993 р. в іншому інтерв'ю «Надії маленької оркестр» є такі слова: «...творець методу ИХТ і дивного приладу «Поріг» — талановитий київський учений М. Д. Колбун» (до речі, двічі учасник програми «Взгляд» й один з учасників пам'ятної телепередачі «Ельдорадо»).

А ось уривок із статті «Чудеса за порогом» з московського журналу «Взгляд» і приключення «Не нахвалиться приладом керівник Московського центру ИХТ, розташованого в полікліні-

бізко 200 лікарів ИХТ, у тому числі і з Росії. А 2000 року там побачив світ «Атлас зон інформаційно-хвильової терапії» І. Ю. Ліманського — труд, аналога якому немає в світі.

Найцікавіше, що сам же професор Безсонов зовсім недавно називав призвіще засновника цього медичного напрямку, на який тепер претендує сам у ролі першовідкривача.

Зокрема, в інтерв'ю в газеті «На страже» від 8 лютого 1992 року п. Безсонов відгукнувся про лікувальний прилад: «...називається «Поріг». Розроблений київським дослідником Миколою Дмитровим Колбуном». У газеті «Красная звезда» від 19.08.1993 р. в іншому інтерв'ю «Надії маленької оркестр» є такі слова: «...творець методу ИХТ і дивного приладу «Поріг» — талановитий київський учений М. Д. Колбун» (до речі, двічі учасник програми «Взгляд» й один з учасників пам'ятної телепередачі «Ельдорадо»).

Водночас академік Української академії наук національного прогресу М. Колбун звернувся з листом до президента Міжнародної академії інформації (Москва) про наукову нечеснотливість члена-кореспондента цієї академії п. Безсонова, але лист залишився без відповіді.

Попередній же статті в «Совершено секретно» була публікація в «Известиях» за № 20 від 25.10.1995 року під назвою «Геніальне відкриття російських учених чи авантюра?». Серед багатьох великих цікавих моментів на тему цієї самої інформаційно-хвильової терапії.

Ну і в якого ж Сірка нуї Безсонов, тепер уже професор, позичив очі? А він до всього ще й любить розводитися про наукову порядність. Сірковими очима не стало видно, а «науковим розумом» забуто, що ИХТ Колбуна ще в 1991 була рекомендована вченою радою Національного медичного університету до широкого впровадження в медичну практику. І після цього він з донькою навчався азіз ИХТ у Києві, а згодом призначений директором московської філії.

І лише в 1996 році, коли став відомий науковий плагіат Безсонова, він був звільнений з посади директора, а московський центр «Інтер-Біополіс» був закритий.

підкреслив у своїй рецензії славновісний російський мистецтвознавець Микола Воронін, назвавши книгу енциклопедією українського мистецтва. Ця книга стала етапною в українському шестидесятилітті. Є наміри перевидати «По Україні» в новій, сучасній редакції. Це дуже потрібна справа, бо книга вже стала бібліографічним раритетом. Як документ своєї епохи її слід перевидати без редагування, хіба що поповнивши ілюстраційний ряд і додавши науковий апарат і показники, волонтеристки вилучені 1968 року.

А перелік визначних праць вченого можна продовжувати: монографія «Київ», що витримала в Москві три видання (1960, 1967, 1982 рр.), «Чернігов, Новгород-Северський, Глухів, Путивль» (1965, 1980 рр.), «Софія Київська» (1971 р.), в якій уперше з такою повнотою і якістю репродуковано мозаїки та фрески со-

бору. Подіями стали й праці «З глибин» (два випуски: 1974 р. — про мініатори української рукописної книги; 1990 р. — про гравюри українських стародруків), 1976 року він спільно з Лазаро Міляевою та Вірою Свеніцькою підготував і видав працю «Український середньовічний живопис».

Його праці продовжують виходити в світ. Журнал «Пам'ятки України: історія та культура» опублікував принципового значення статтю «Етика реставратора й науковця», а «Мистецтво» 2001 року видало наукову монографію «Собор Святої Софії в Києві». На черзі — ще низка публікацій. Вони, як довго погослоді зіркі, ще світо прихотимуть до нас, пов'язуючи покоління, утверджуючи спадкоємність культурної традиції і неперервність золоті нитки національного мистецтва.

Віктор ВЕЧЕРСЬКИЙ, кандидат архітектури.

Майбутнього гідний лише народ, який вміє берегти свої святині

18 червня минає 63 роки відтоді, як у 1939 році на Чернечій горі у Каневі відкрито пам'ятник на могилі Тараса Шевченка. Все, що пов'язано з будівництвом «духовного храму українського народу» упродовж більш як століття, дослідила і вичерпа пристрасний шевченкознавець, багаторічний хранитель Кобзаревго меморіалу Зінаїда Панасівна Таракан-Берега.

Пані Зінаїдо, у своїй монументальній праці, науково-документальному літописі «Святиня», ви назвали відкриття пам'ятника на могилі поета найбільшим святом для українського народу. Але йшов тоді 39-й рік...

Зловісний і страшний. Сталінські жорна вже знищили групу хранителів Кобзаревго меморіалу. Однак тоталітарна сталінська держава вирішила широко відзначити 125-річчя з дня народження Тараса Шевченка і продемонструвати свою турботу про вшанування «поета-революціонера». Після тривалого провадження кількох конкурсів на кращий проект монумента урядова комісія запропонувала до втілення роботу скульпторів К. Бульбана й А. Дарганна. Це була багаточасна композиція, у центрі її був образ Тараса Шевченка, який сидів оточений героями його творів та героями новітньої доби.

— То чому під час відкриття 1939 року присутні на Чернечій горі побачили інший монумент?

Численні партійні комісії, котрі давали оцінку проєктові, настійно рекомендували його допровадити. В результаті скульптори так переробили проєкт, що він набрав зовсім іншого вигляду. Це був 30-метровий монумент тополі, під яким сидів поет. Нижче нього, ліворуч, були персонажі його творів, праворуч — нові радянські люди з піднятим угору прапором революції. Однак і цьому проєкту, вже затвердженному Головою Раднаркому УРСР Панасом Лубченком, після проголошення його «воротом народу», не судилося звестися над Шевченковою могилою. Відхиляли цей варіант і українські митці. До слова, одному з талановитих скульпторів, Даргану, вдалося пізніше поєднати прекрасний пам'ятник Кобзареві у Вінніпезі, у Канаді. А тоді, в лютому 39-го, Рада Народних Комісарів УРСР прийняла постанову про будівництво нового пам'ятника, «використавши для цього бронзову фігуру Т. Шевченка роботи заслуженого діяча мистецтв Манізера».

Шоб пізнати образ генія, митець довів роки вивчав творчість Шевченка, здійснював мандрівку в півторі тисячі кілометрів Тарасовими шляхами. Спочатку скульптор, виконуючи завдання конкурсу, виконав проєкт пам'ятника для столиці. Однак комісія під головуванням Павла Тичини звернула увагу на те, що бронзова постаць поета заввишки 3,6 метра не впишеться у площину парку перед Київським університетом. Тому було ухвалено рішення: «київську» постаць поета поставити в Каневі, а в Києві спорудити новий монумент заввишки 6 метрів, 20 сантиметрів.

Спеціальна комісія розпочала пошуки склепу. 4 квітня члени комісії оглянули відкритий склеп могили Шевченка. Згідно зі спогадами тодішнього директора музею Василя Коваленка, підтвердилося, що останки поета — у трьох доминах. Незважаючи на протести окремих членів комісії, було обстежено головну, цинкову, труну, і відкрито її. Ось що розповів мені незадовго до смерті у 1983 році Надія Цвинтарна, шитанка за походженням, єдина жінка серед членів тієї комісії, котра відважилася на нечуваній крок: «Нічого страшного, моторошного я не відчувала і нічого не боялася, адже поважала і любила Тараса Шевченка... Витерла цинкову домовину хустиною... На домовині сходилися дві пластини, закриті на ключі. Шукаючи ключі позду домовини і по боках. Знайшла. Заклала обидва ключі — і домовина тихенько відкрилася. А в домовині ... лежить Шевченко, ніби тільки-но помер. Обличчя темне і ніби злегка припрутене пілом. Гламур на ньому — і не повірила, що бачу Тараса Григоровича. А він лежить, мов живий, в костюмі, у чорних туфлях. У рукаві його вощова сівка... У домовині лежав з ним лише його «Кобзар» у м'якій, коричневій палітурці, пов'язаний хустиною...

Була я в склепі ਦੇ з півгодини. Потім поодинокі почали спускатися туди інші члени комісії — і раптом на очах у людей розписався прах з поєстоного обличчя, певно, тому, що до склепу потрапило свіже повітря. Тоді домовину відразу закрили...»

У травні 1939-го в Каневі відбулося одне із засідань пленуму правління Спілки письменників РСР. І хоча меморіал ще був незавершений, до могили Шевченка піднялися Янка Купала, Олександр Фалєєв, Корній Чуковський, Симон Чиковани, Муса Джалиль, Михайло Зощенко, Марієтта Шагинян... Прийшли до Тараса і українські письменники — Павло Тичина, Максим Рильський, Микола Бажан, Андрій Малишко... Та не було серед них Миколи Вороного, Миколи Зерова, Івана Багряного, Миколи Хвильового, Івана Микитенка, Остапа Вишні... Імена цих людей тоталітарна система викреслила з життя українського народу лише за те, що вони любили Тараса Шевченка, свій отчий край. І про це доводяться нападками Кобзаря лише через півстоліття...

А тоді, у 39-му, після відвідин письменниками могили поета 18 червня відбулося відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку. До Канева прибули керівники партії та уряду на чолі з Микитою Хрущовим. В урочистостях брали участь письменники-орденосиці — Тичина, Бажан, Рильський, Корнійчук та Панч, академіки Палладін та Калинович, архітектори музею Кричевський та Костирко, автор проєкту пам'ятника Манізер. Та все-таки найголівнішою діловою особою був народ. Його багатотисячне море хвилювалося від підніжжя до самої вершини Тарасової гори. Били підніжжя монумента золотом засяяні слова, відомі кожному сущому на світі українцеві:

«І мене в сім'ї великий,
В сім'ї вольний, новий,
Не забудете помянути
Незлим тихим людям»

Наталія ОКОЛІТЕНКО.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Борис Олійник

Любить Україну в собі

Інколи, їй право, хочеться запитати меживіч: коли вже ми, нарешті, перестанемо плакатись? Де ж пак: те в нас не так, і се ще гірше, і немає об'єднавчої ідеї, а меценатів рівня Терещенків, Симиренків чи Ханенків годі й шукати, і прочая, і прочая.

Та згадаймо хоча б генерального директора легендарної «Мотор-Січі», Героя України В'ячеслава Богуслаєва, який не тільки зберіг і забезпечив роботу кількатисячний колектив, а й переконав його, що треба не лише вміти заробляти на хліб насущний, а й дарувати на хліб духовний. І наслідок наяву: в духовній інфраструктурі Запорозьчини — од облаштування Хортиці, спорудження пам'ятників, зведення шкіл і храмів аж до, по суті, відродженого приміщення драмтеатру — до всього цього приклали золоті руки моторобудівники на чолі зі своїм видатним ватагом. Я вже не кажу про Український фонд культури, який в найскрутніші часи В'ячеслав Олександрович підтримував і морально, і матеріально. І, слава Богу, не один Богуслаєв!

Отже, є в нас свої

достеменні доброчинці, істинні, а не декоровані патріоти!

Серед них особливий чин посідає Богдан Губський. Талановитий вчеський, метикуватий і вправний бізнесмен, народний депутат України, він тим прикметний, що з перших кроків свого добродійства, сказати б, вкладає інвестиції в найдорожче — в головний резерв нації — дітей.

Богдан Губський ніколи не працював на кон'юнктуру моменту, скажімо «під вибори». Він по-філософськи розмислив, що з допомогою чи поразкою в депутатських перегонах життя не закінчується. Що є величини змінні й постійні. До перших, зокрема, належать і всі ті пристрасті по демонізації опонентів, котрі супроводжують спринтерів та марафонців на виборчих дистанціях. Постійні ж величини — мала і велика материзна,

відчуття підзвітності перед родом і народом, перед рідним краєм, зрештою, перед історією — не терплять метушні, велеречливих обіцянь, щоденних присягань у безмежній любові і подібної сухозлотки. Постійні величини вірять не слову, а ділу. Щоденним, негласливим, не важливо — великим чи малим, але тільки реальним справам.

Виходячи з цих домінант, що, вважаю, стали його кредо, Губський просто трудиться з упертістю хлібороба, незважаючи на зливи і посухи.

Я особисто відчув у ньому цю тверду послідовність з перших великомасштабних діянь, зокрема, у всеукраїнській акції школярів, захоплених до написання твору на тему «Село моє, для мене ти єдине».

Після кількарічної духовної посухи, яка пекельно обпалювала юні душі з телеекранів та прикуплених часописів навалюю насильств, психо-сексуальних збочень, з наверненням на манівці безбаченківства, з апологетикою всього чужоземного і очорненням свого, рідного як назадницького й хуторяньського, — після всієї цієї «обробки» навіть у мене, безнадійного оптиміста, закрадався холодок сумніву в успіху цього замислу.

До честі Богдана Володимировича, він не пішов за гамлетівським — «бути чи не бути?». Зрештою, йому й не було коли вдаватися до фрейдівських самокопань: він просто працював з твердим переконанням у праведності задуму. І нагородою йому стали десятки тисяч хвилюючих сповідей юних душ перед своїми рідними, сердечних освідчень у любові до свого села, до своєї малої батьківщини, до України, які категорично спростували нав'язуване певними менторами лукавої думки про нібито суцільний нігілізм «втраченого покоління», якому все байдуже.

Та ні, панове, «не вмирає душа наша». Треба тільки не бубоніти по-старечому та сплескувати руками: «куди ж іде наша молодь?!», а піти їй назустріч, заторкнути ті заповітні струни душі, котрі озовуться мелодією добра та безкорисливості.

Сказати б, «дитяча тематика» завжди посідала чільне місце в доброчинствах Губського. Він, до речі, звідавна прилучився до програми нашого Фонду культури «Нові імена України» — не тільки добрим словом, а й матеріальними внесками. Дякуючи йому, чимало юних талантів одержали стипендії, а деякі дістали змогу брати участь у найпрестижніших конкурсах у зарубіжжі, виборюючи високі звання.

До того ж такі широкоформатні дії чиняться не спорадично,

Фото Миколи БЛОКОПІТОВА

за принципом — відбув і забув. У своїй неперервній сув'язі вони творять помітну лінію в духовному відродженні. У розвиток започаткованого Фондом інтелектуальної співпраці «Україна — ХХІ століття» під керівництвом Губського всеукраїнського конкурсу на кращий літературний твір «Вірю в майбутнє твоє, Україно!» дається старт акції «Богданова криниця», яка залучає юні таланти козацької Черкащини до нових змагань у публіцистиці, малярстві, в декоративно-прикладному мистецтві.

Знову-таки, це не якісь одноразові дійства з ушанування переможців, котрих «конвеєром» вітають і тут же ... забувають. І голова ради Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — ХХІ століття» Губський, і його сподвижники супроводжують юні обдарування на життєвих велелюдях. Нині у вищих навчальних закладах уже вчиться понад 200 юнаків та дівчат на кошт Фонду.

Акція «Богданова криниця» кличе юних громадян Шевченкового краю піти глибше підручникових вислідів про видатного земляка Богдана Хмельницького, дістатися до першоджерел і життєпису, і неперебутніх діянь його. Виходячи з цього, фонд започатковує програму повернення на материзну пам'яток, котрі причетні до епохи і діяльності Хмеля.

Цей напрям особливо близький мені, позаяк з часу свого заснування Український фонд культури уже впродовж 15 років здійснює одну із своїх пріоритетних програм, мета якої — пошук і повернення наших національних історичних та культурних вартостей в Україну, які з різних причин опинилися поза її межами.

Саме наш фонд ініціював створення відповідної комісії при Міністерстві культури і мистецтв, а згодом — при Кабінеті Міністрів України, яка нині активно опікується цією державно важливою справою.

Хоча, одверто скажемо, деякі волонтаристи з верхів діють у зворотному напрямі, коли ми щедро віддаємо, не одержуючи навзаєм.

На цьому тлі дії Фонду інтелектуальної співпраці заслуговують всенародної підтримки. Втілюючи в життя ідею «Знати минуле для майбутнього», фонд Губського запозывався повернути в Україну реліквії, пов'язані з іменем творця української державності. І вже є вагомий наслідок: громадськість України вперше побачила доправлені з музеїв Польщі булаву, шаблю, нагай і два кубки Хмельницького; зі Стокгольму — особистий прапор гетьмана; з Москви — срібну з позолотою мису.

Покіль ці реліквії гостують у нас тимчасово. Зрозуміло, що будь-яка держава намагається не розлучатися зі своїми збереженнями. Отож треба миром-громадою зробити все, аби вони назавжди повернулися додому. Бо якщо для Польщі, Швеції, Росії — то, хай і дорожочинні, та все-таки тільки реліквії, то для нас, українців, це національні святині.

І, допомагаючи Богданові Володимировичу, маємо діяти не «урпатріотичним» натиском, вимагаючи сьогодні повернути «наше». Подібними наскоками ми вже не раз завдавали собі шкоди, бо це викликає природний спротив в адресата. Тим паче що в кожній країні, окрім міжнародно-правових норм, діють і свої, національні закони, які регламентують режим збереження вартостей.

Отже, в цій царині варто діяти послідовно, але делікатно, на принципі взаємності. Я, скажімо б, запропонував переглянути наші запасники в сенсі віднайдення тих одиниць, котрі для нас — лише реліквії, а, скажімо, для шведів, поляків чи росіян мають статус національних святинь. У такому разі можна було б вчинити своєрідний, шляхетний обмін.

Одне слово, шукаймо цивілізовані шляхи роз-

в'язання цієї діткливої проблеми, суворо сповідуючи вітчизняні й міжнародно-правові норми. А покіль ми ще раз доземно вклонимось доброчинцям з фонду «Україна — ХХІ століття», котрі першими від голосинь та зітхань перейшли до реальних справ.

Одним із таких реальних кроків — нещодавно виданий культурологічний збірник «Черкаський край — земля Богдана і Тараса», де порушено проблеми багатовікової історії і культури регіону та висвітлено його роль у державному становленні і духовному житті України. Має резон знакомити Юрій Мушкетик, твердячи в передньому слові, що «це не туристичний путівник. Ця вкарбована в сторінки пам'ять про рідну землю хвилює, пробуджує думки й почуття гордості, особистої причетності до добрих справ, які започаткували наші славні предки». Це й не посібник, додамо, а знову-таки щасливо віднайдена мелодія пісні синівської любові до малої і великої материзни.

І коли вже зайшлося про велику Батьківщину, то й у цьому масштабі фонд на видноті, прилучившись до видання п'ятитомної «Історії української культури», її самотність...» — доброчинці фонду могли б претендувати на особливу, сказати б, державну пошанівку. Однак Богдан Губський уміє так облаштувати кожну справу, коли по її завершенні помітиш його хіба що в гурті, і вельми рідко — на першому плані. Це характерна риса істинних, а не показних патріотів, які люблять не себе в Україні, а Україну — в собі.

Тож щасливого вам громадського і науково-творчого многоліття, колег. І хай не оскудне рука дароносія!

РЕЙТИНГИ

Десятка кращих вузів

14 жовтня за підсумками діяльності в 2001 році відбулося урочисте нагородження вузів — переможців рейтингу «Софія Київська».

Нинішнього року здобутки вузів визначалися за результатами двохпаралельних опитувань — молоді від 16 до 25 років та експертів, на базі інтегрованих показників. У рейтингу взяли участь 384 вузи: 221 — державні, 98 — недержавні, 65 — духовні. Були й вузи, рейтинг яких визначався в окремих категоріях.

За сумарним рейтингом перша десятка вузів країни виглядає таким чином: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний технічний університет КПП, Національна юридична академія імені Ярослава Мудрого (Харків), Національний університет «Львівська політехніка», Львівський національний університет імені Івана Франка, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київський національний економічний університет, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна та Міжрегіональна академія управління персоналом.

Перша трійка вузів державної форми власності розташована у такому порядку: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний технічний університет КПП. Рейтинг вузів недержавної форми власності очолюють Міжрегіональна академія управління персоналом, Міжнародний інститут лінгвістики і права та Європейський університет фінансів, інформаційних систем, менеджменту та бізнесу.

На знімку: директор Міжрегіональної академії управління персоналом Валерій Бебик одержує нагороду з рук голови оргкомітету рейтингу Леоніда Кравчука.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Дні Сумщини в Москві

(Початок на 1-й стор.).

В. о. голови Сумської облдержадміністрації Юрій Жарков в інтерв'ю «ГУ» заявив, що «головна мета Днів Сумщини в російській столиці полягає в тому, щоб зміцнити у рамках проведення Року України в РФ традиційні торгово-промислові зв'язки між Сумською областю і Москвою. Російську сторону зацікавило обладнання для видобування і транспортування нафти і газу, продукція ВПК, хімічної індустрії, сільсько-го господарства». За словами Юрія Жаркова, «Сумщина активно торгує з Мурманською, Архангельською, Астраханською, Білгородською областями». У відкритті «Днів Сумщини у Москві» брали участь депутати Державної Думи, Верховної Ради, котрі обговорили проблеми уніфікації українського і російського законодавства, що має сприяти розвитку торгівлі між двома країнами.

В інтерв'ю «ГУ» народний депутат України Григорій Дашутін висловив думку про те, що «за десять років, що минули, зроблено чимало політичних і економічних помилок, які спричинилися до нинішнього стану торгово-економічних відносин України і Росії. Незрозуміло, з чиєї ініціативи, заявив депутат, розірвано економічні зв'язки між підприємствами, які, зрештою, існували завдяки тому, що спільно випускали кінцеву продукцію. Нині товарооборот між країнами залишається на низькому рівні», вважає депутат.

В організації «Днів Сумщини в Москві» ак-

тивну участь брав посол України в РФ Микола Білобоцький, російський та український союзи промисловців і підприємців, сумська представницька і законодавча влада, Сумське земляцтво в Москві. В інтерв'ю «ГУ» керівник торгово-економічної місії у складі Посольства України в РФ Станіслав Сивокінь заявив: «Ми орієнтували торгово-промислову виставку Сумщини для споживачів Москви і Московської області. Адже на цей регіон Росії припадає 2,2 мільярда доларів на Москву і 1,2 мільярда на Московську область з усього українсько-російського товарообороту. Сумські товаровиробники прекрасно й гучно заявили в російській столиці про свій потенціал, про свої товари і вироби. Російська сторона надзвичайно заці-

кавлена в економічному співробітництві з підприємствами Сумщини. Росіяни добре знають продукцію об'єднання «Сумихім-пром», Шосткинського заводу хімічних реактивів, Качанівського газопереробного заводу, Конотопського арматурного заводу». На думку Станіслава Сивоконя, «російський ринок досить ліберальний», і український виробник цілком може конкурувати з російським.

Водночас гість сумчан, представник російської «Goldentelekom» Михайло Муравін переконаний, що російським і українським законодавцям багато ще слід зробити, щоб не було штучних перепон у взаємовигідному російсько-українському бізнесі й торгівлі.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

У парламенті побільшає євроскептиків

Чеські соціал-демократи, які перебували при владі протягом чотирьох останніх років, набрали майже третину голосів і, таким чином, знову виборили перемогу на парламентських виборах, що відбулися минулої суботи. Їхній лідер — Владимир Шпідла, найпевніше, й стане новим прем'єр-міністром країни. Майбутній глава кабінету вже заявив, що добиватиметься створення коаліції з двома невеликими центристськими партіями. Спостерігачі зазначають, що в цьому разі йому вдасться одержати 101 із 200 місць у парламенті і сформувати досить хитку більшість.

Цікаво, що опозиційна правоцентристська Громадянська демократична партія на чолі з «батьком» чеських економічних реформ Вацлавом Клаусом прийшла до фінішу друга (вона одержала майже 24 відсотки голосів), а третє місце (майже 18,5%) посіли комуністи — затяті супротивники участі Чехії у НАТО та завзяті євроскептики.

У неділю президент Чехії Вацлав Гавел провів переговори з лідерами трьох основних блоків, які одержали місця в парламенті. Щоправда, комуністів цієї честі не удостоїли.

Фото АП.

Правоцентристи щасливі

Щастю цих жінок немає меж. Другий тур парламентських виборів у Франції, що відбулися минулої неділі, закріпив тенденцію туру першого: правоцентристська партія Жака Ширака «Об'єднання на підтримку республіки» отримала понад 43 відсотки голосів. Отож орієнтовно партія матиме майже 400 місць із 577 у Національних зборах. Це означає, що правоцентристи зможуть самостійно сформувати уряд, і вперше за багато років і президент, і прем'єр представлятимуть один політичний рух. Очікується, що прем'єром стане нинішній глава перехідного уряду Жака Ширака Жан-П'єр Раффарен (соціаліст Ліонель Жоспен у травні подав у відставку через провальні для партії результати президентських виборів). Особливістю нинішніх парламентських виборів стало й те, що до Національних зборів взагалі не пройшли представники ультраправого «Національного фронту», очолюваного Жаном-Марі Ле Пеном.

Страх перед «сплячими» терористами

Явмкнула програму новин німецького телебачення і похолола: літак «Люфтганзи» від вибуху розвалився на шматки. У нього вистрілив майже іграшковою радіокерованою ракетою якийсь юнак. Виявилось, що це — начебто імітація можливого терористичного акту в повітряному просторі Німеччини.

Підстав для підозр, що тероризм погрожує федеративній республіці, задосить — вважає керівник відомства із захисту Конституції. Є дані, що терористи внесли Німеччину у свої списки, адже вона —член антитерористичного альянсу, а також брала активну участь у американських наземних операціях у Афганістані. Днями в газетах з'явилися повідомлення про деякі підслухані таємничі телефонні розмови двох чоловіків, що називали один одного ісламськими іменами. Вони розмірковували про можливість знищення у повітрі німецьких цивільних літа-

ків із землі. Фахівці дійшли висновку, що такий варіант можливий. У державні відомства з безпеки та захисту Конституції надходять також численні сигнали про те, що в Німеччині реальна небезпека терористичних нападів, зокрема на американські та єврейські заклади.

Тепер у федеративній республіці вживають всіляких заходів із запобігання терористичним актам. За повідомленням президента найбільшої в країні авіакомпанії «Люфтганза» Юргена Вебера, в убезпечення польотів вкладено 32 млн. євро. Зокрема, двері

кабіни пілотів замінюються на куленепробивні, посилено контроль за багажем, у салонах встановлено відеокамери, а кожний рейс тепер супроводжує співробітник служби безпеки. Встановлять також найсуворіше спостереження за територіями, що прилягають до аеропортів, особливо — найбільшого у Європі повітряного вузла у Франкфурті-на-Майні. Відомство з захисту Конституції також повідомило, що встановлюється суворий контроль за багатьма особами, які належать до мережі моджахедів, пов'язаних з аль-Каїдою. Ці люди отримали військову освіту і пройшли підготовку в терористичних центрах у Афганістані та інших країнах. Виявити їх надзвичайно важко, бо вони

— одні з найзразковіших іноземців, такі, що не мають жодного стосунку до терористів, котрих піддаватимуть тотальним перевіркам.

Страх перед терором виявляється не лише на сторінках преси. Звичайні бюргери стали підозріло ставитися до всього, що виходить за рамки їхніх уявлень. Нещодавно посеред ночі до будинку, де я живу, підїхало кілька поліцейських машин. «Відкрийте, поліція!» — застукали стражі порядку у шибки на першому поверсі, сусідам здалося підозрілим, що в двокімнатній квартирі мешкає п'ятеро молодих чоловіків. Після розгляду та перевірки документів поліцейські поїхали. З'ясувалося, що у квартиронаймачів немає грошей на оренду окремих квартир...

Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Швеція підтримує нас на шляху до ЄС

Сьогодні розпочинається офіційний візит в Україну держсекретаря МЗС Швеції пана Свена-Еріка Сьодера. Мета візиту — обговорення з українською стороною стратегії розвитку співпраці Швеції з Україною на період 2002—2004 років. Співпраця з Києвом залишається одним із пріоритетних напрямів зовнішньої політики Стокгольма, наголошується у прес-релізі Посольства Швеції в Україні. Спільна безпека, поглиблення демократії, економічна трансформація, соціальна безпека, навколишнє середовище, освіта та наукові дослідження — галузі, в яких Швеція планує співпрацювати з Україною. Стратегія передбачає підтримку з боку Швеції інтеграційних прагнень України стосовно ЄС.

■ Тулькарм

Новий теракт

Учора вранці на одному з ізраїльських КПП на північ від Тулькарма підірвав себе палестинський терорист-самовбивця, якого зупинив для перевірки документів ізраїльський військовий патруль. Ніхто з ізраїльтян не постраждав.

■ Делі—Ісламабад

Перестрілки тривають

У понеділок уранці індійська артилерія знову обстріляла деякі райони неподалік прикордонного пакистанського міста Сіялкот (Пенджаб). Пакистанські прикордонники відкривали вогонь у відповідь.

■ Сеул

Продовження скандалу

Південнокорейські прокурори оголосили про намір залучити до справи про хабарництво та «торгівлю владою» і другого сина президента Кім Де Чжуна — Кім Хонг Апа. Його братові Кім Хон Гулу аналогічні обвинувачення було пред'явлено 5 червня.

■ Гельсінкі

Референдум покаже

Найбільша опозиційна партія Фінляндії заявила, що в країні потрібно провести референдум з питання приєднання до НАТО. Соціологи стверджують, що переважна більшість громадян проти вступу країни до Північноатлантичного альянсу.

■ Вашингтон

Буш проти Хусейна

Як стверджує «Вашингтон пост», кілька місяців тому президент США підписав наказ ЦРУ про проведення таємних операцій на території Іраку з метою силового усунення від влади іракського лідера Саддама Хусейна. На реалізацію програми вже витрачено десятки мільйонів доларів.

■ Кабул

Що тобі сниться, делегате лойя-джирги?

Як повідомляє Reuters, учора вранці близько тисячі делегатів лойя-джирги демонстративно залишили шатро, де проводили нараду старійшини, на знак протесту проти затягування засідання представниками перехідного уряду. Стомлені гарячими суперечками, делегати так і не дочекались програмного виступу нового глави держави Хаміда Карзая. Дехто з них **(на знімку)** заснув просто на східцях.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Писанковий край

Так з давніх-давен називають Буковину. Писанки тут пишуть у кожному селі. Збереглося це мистецтво навіть у тих регіонах, де радянській ідеологічній машині вдалося швидше вичавити з людських душ віру в Бога, приналежність до українства, зокрема у бессарабській частині Чернівецької області.

Чернівецька художниця Лариса Канока — майстер декоративно-ужиткового мистецтва — демонструє свої унікальні писанки. Вкладає вона їх з різнокольорових бісеринок. Орнамент наносить з допомогою спеціального клею з воску та живиці на дерев'яну заготовку, зроблену у вигляді яйця. Такі писанки на Буковині звуться «бісерками». Лариса відродила це давнє мистецтво й бездоганно володіє його секретами.

Свою самобутність буковинські писанкарі утвердилися в контексті світового образотворчого мистецтва і заслужено мають там свою творчу нішу. У позаминулому столітті найкращі крайо-

ві майстри розмальовували писанки для російських царів, австрійських цісарів та румунських королів. Були в них замовлення і від можновладців США, Англії й Канади.

Майстер, який ламав канони

Неперевершеним писанкарем на Буковині був, звичайно, нині вже почили у Бозі Михайло Фірчук з гірського села Виженка Вижницького району. Він перший почав ламати застигли канони цього прадавнього мистецтва. Друзі, колеги жартома називали його за неспокійну вдачу «бунтарем», «революціонером». Він і справді не міг терпіти сліпого копіювання не завжди вдалих взірців писанок. На противагу несмаку Михайло Корнилович почав творити свою писанкарську ідеологію. Це він першим на Буковині відродив писанку-шкрябанку. Для не-посвячених розкриємо техніку її виготовлення. На пофарбованому одним кольором яйці майстер створює орнамент не традиційним писачком з допомогою розплавленого воску, а звичайною швейною голкою методом вишкрябування.

Потім Фірчук почав інкрустувати однотоно пофарбовані яйця лускою із смерекових шишок. Оволодів він і технікою викладання орнаментів на дерев'яному яйці з бісеру.

Але в історію українського писанкарства цей майстер увійшов своїм унікальним винаходом методу консервації яєчних писанок. Як відомо, такі вироби є недолговічними, вкорочує їх вік внутрішня начинка яйця. Фірчук додумався з допомогою медичного шприца витягувати жовтково-білкову масу й заливати порожнину сумішшю з тирси та клею ПВА. Коли вона твердне, то таку писанку можна безбоязно кидати навіть на підлогу — вона не розіб'ється. На цей винахід самоук одержав патент ще за часів колишнього СРСР.

Крім того, Фірчук створив набір рецептів фарбування яєць природними барвниками.

Місце їм — у книзі рекордів Гіннеса

Унікальну колекцію писанок зібрав протягом свого життя заслужений майстер народної творчості Іван Назарович Снігур. Він зробив науковий коментар до своєї збірки, описав кожен експонат, визначив стиль і техніку виконання. Лівову частку цієї колекції становлять, звичайно, буковинські писанки, зібрані з усіх регіонів Чернівецької області. Та найширше представлено писанковий розпис, виготовлений гуцульськими майстрами. У цій гірській глибині дивом збереглися орнаменти, народжені ще за часів язичництва. Аж не віриться, що наші предки мали таке метафоричне мислення, таку глибинну космогонічну філософію.

У дев'ятнадцятому столітті на Буковині з'явилися писанки, вилиті з кухонної солі. Якомусь невідомому майстрові спало на думку виготовити еліпсоїдну формочку й заливати туди ропу. Через

кілька днів вода з розчину випаровувалася, і сіль кам'яніла: перед очима поставала білосніжна писанка. Згаданий промисел набув поширення винятково в гірських селах, де були соляні криниці. Але й у цей аскетичний виріб гуцульська душа вклала весь свій хист. Соляні писанки оздоблювалися геометричними орнаментами, християнськими символами. Чернівчанин Іван Назарович Снігур встиг зібрати залишки цього давно забутого мистецтва, за що йому треба низько поклонитися. Нещодавно він влаштував виставку унікальних соляних писанок. Вона мала неабиякий успіх. Та найбільше були вражені австрійські мистецтвознавці. У віденських музеях широко представлено буковинську писанку. Австро-Угорська імперія, до складу якої входила в позаминулому столітті Буковина, дбала про наповнення своїх музейних скарбниць шедеврами, що їх творили кращі майстри підневільних народів. Але соляні писанки чомусь туди не потрапили. А вони — унікальні й самобутні — варті того.

А ще Іван Снігур творить «власні писанки». Він єдиний, хто володіє тепер на Буковині практично всім спектром техніки «яєчного» розпису. Віднедавна майстер почав виготовляти писанки з вербових прутиків і вже показав, що на цьому терені йому нині нема рівних в Україні, а може, і в усьому світі. Його вироби варті Книги рекордів Гіннеса. Деякі писанки

них обрамлення з житньої соломи, що вражає.

Гешефт на... страусових яйцях

Треба визнати, що не скрізь писанкарством займаються лише заради вдовolenня духовних потреб. Подекуди воно перетворилося на відверту комерцію. І гріють на цьому руки не майстри писанкового розпису, а спритні ділки, які побачили неабияку вигоду в давньому народному промислі. На Буковині їх нині чимало. Як правило, це люди, котрі встигли побувати на заробітках у США, Німеччині, Португалії, Англії і на зубок вивчили кон'юнктуру тамтешніх ринків. Повернувшись на батьківщину, вони зайнялися обслуговуванням представників української діаспори, точніше — її багатого прошарку. Серця цих людей, уражених ностальгією, гризе туга за материковою культурою. Ось на цьому і роблять бізнес новоявлені комерсанти. Вони масово вивозять буковинські писанки за кордон, де вигідно їх збувають, і мають великий навар від мистецького гешефту. Деякі додумалися везти в далеке зарубіжжя не сам товар, а його виробників, оскільки на перевезення великих партій писанок наші рідні українські митники вимагають відповідних супровідних документів. Комерсанти від мистецтва оформляють писанкарем візи, беруть на себе дорожні витрати, забезпечують їх житлом.

Такі філігранні писанки пише мешканка буковинського села Усть-Путила Марія Самуряк. Її оригінальні витвори знають у Канаді, США, Мексиці, Австралії та багатьох інших країнах світу. Пише вона не лише на курячих, а й на качиних та гусячих яйцях. Розписи наносить на яєчну поверхню винятково рослинними барвниками.

сягають півтораметрової висоти. Та, попри великі габарити, вони здаються легкими, від них віє божественною таїною. Цей ефект досягається завдяки ажурності орнаментів, які використав автор під час творення своїх унікальних виробів. У кожному з них присутнє стилізоване сонце — предковічний знак духовного вознесіння.

Крім того, Іван Снігур показав себе умілим майстром використання писанок в оформленні музейних експозицій, закладів громадського харчування. Він придумав для

А далі майстер повинен показати свою роботу і, зрозуміло, відпрацювати витрачені на нього маклером гроші. Кожну виготовлену писанку збуває ділок. Він, як мовиться, диктує ціну на тамтешньому ринку.

Особливий попит нині у США, Канаді, Англії та Португалії мають писанки із страусових яєць. Такий виріб коштує 80 — 90, а подекуди і всі 100 американських доларів. Майстрові за нього платять 10 — 15 «зелених». Різниця потрапляє в кишеню посередника. Комерсанти від мис-

тецтва також закуповують за кордоном страусові яйця і привозять їх на Буковину. А потім роздають майстрам, які роблять з них шедеври. Отже, дороге співвітчизники, якщо побачите в пасхальному кошику багатого канадського українця таку екзотичну писанку, то знайте — її творили в буковинських селах. І не звинувачуйте майстра за те, що клонув на той гріш. Він заробляв собі й своїм дітям на шматок насущного.

Хто понесе писачок у нове тисячоліття?

На це запитання є оптимістична відповідь: молодода поросль. На Буковині її, слава Богу, вистачає. Великий загін майбутніх писанкарів виростає в гірських районах. А столицею виховання підрастаючої зміни у нас безжодної натяжки вважають село Яблуницю Путильського району. Тут мешкає справжня берегиня буковинської писанки — вчителька місцевої школи Ганна Верещак. У перші дні незалежності ця ініціативна жінка створила гурток юних писанкарів і вже благословила в самостійну дорогу десятки умілих майстрів цього прадавнього мистецтва. Пані Ганна читає курс писанкарства не з чужого голосу, а з власного підручника, який на сьогодні — чи не найповніше видання такого типу в Україні. Та поки що він є лише в авторському екземплярі. На видання цієї унікальної книжки бракує кош-

Фонди поповнює меценатка

Понад чотири десятки унікальних видань — книг із творами Олександра Пушкіна, Володимира Набокова, Дмитра Фурманова, Жюль Верна, а також заборонених у колишньому СРСР авторів-дисидентів Ірини Ратушинської, Ніни Кривошеїної та інших — привезла з собою французька меценатка Сюзанна Саварі-Полідорі у дарунок їх Одеському літературному музеєві. Поповнила вона й фонди музею західного та східного мистецтва (книги й журнали відповідного профілю), консерваторії (партитури музичних творів), деяких інших закладів культури й освіти.

Це — не перший і, слід гадати, не останній приїзд до Одеси французької меценатки з Тіонвілля. Ось уже 32 роки Сюзанна Саварі-Полідорі збирає раритети, унікальні твори літератури й мистецтва, щоб принести їх у дарунок Одесі, в яку закохалася.

Георгій ВОРОТНЮК.

Дзвони Лемківщини

Райцентр Монастирська на Тернопільщині визнано центром лемківської культури. Тут діє музей лемківської культури і мистецтва, щороку відбуваються фестивалі «Дзвони Лемківщини». А цьогорічний фестиваль, який днями завершився, отримав статус всеукраїнського. Навколо символічної ватри він зібрав гостей не тільки з України, а й з-за кордону.

Більш як півстоліття тому в результаті сумнозвісної операції «Вісла» лемки змушені були залишити батьківську землю. Вони вже давно адаптувалися на новому місці, але серце і досі щемить, передаються від покоління до покоління своя говірка, пісні, традиції. На Тернопільщині виходить і газета «Дзвони Лемківщини», яка намагається зберегти лемківський діалект. У недільних школах вивчатимуть його і маленькі лемки.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Старі — це ми, тільки пізніше

СОЦІАЛЬНИЙ ЗРІЗ

Цю фразу, почуту на прес-конференції, можна вважати її лейтмотивом. (Тема — «Стара людина в Україні: соціальні та медичні аспекти», організатор — Інститут геронтології Академії медичних наук.) Результати досліджень та прогнози, з якими нас ознайомили, — готовий базовий матеріал для тих, хто творить та утверджує закони. Однак про що можна говорити, коли пенсії середньостатистичному українцеві похилого віку вистачає днів на три повноцінного харчування? Звідси запитання: невже високі державні мужі прилітають до нас з інших планет, на яких залишаються їхні ситі та задоволені батьки? ... Є у Файни Раневської афоризм на всі часи: «У старості непокоять не погані сни, а погана дійсність».

1. Секрети нездужання

Світ невинно старішає, й Україна, звичайно, теж. Так принаймні казали журналістам геронтологи. Але кожного з нас цікавить ще й таке: який буде рівень життя в державі 2050 року, якщо передбачено зростання кількості літнього населення до 38 відсотків (тобто майже вдвічі, бо нині — 20)?..

Така цифра, навіть на рівні прогнозу, зобов'язує перевести стрілку соціально-політичного компасу на старших членів родин. Процеси старіння — психологічне випробування для всього суспільства загалом і для кожного випадку окремо.

На репліку, що, мовляв, на Заході вигідно старіти, молода колега отримала пас: питання не в тому, що вигідно, просто там економіка дає змогу людям у будь-якому віці почуватися відносно здоровими. І активними. Згадайте закордонних стареньких туристів — «божих кульбабок», які, тримаючись одне за одного, прогулюються набережним курортних міст. Старість, що й деякі мудреці вважають даром, насправді доволі невеселий сезон життя, його зима (особливо у нас). Досить згадати будду Гаутаму, який

Фото Михайла СВІТЛИЧНОГО.

найбільшими лихами вважав хворобу, старість, смерть. А коли людина вже, так би мовити, «громадсько неактивна», вона потребує стократної турботи і відповідної якості життя.

Зрозуміло, що літні люди — хворі люди. Серед тих, кому за 70, здорових або майже здорових 1,2 відсотка. У кожного свій набір хронічних захворювань. Серед тих, хто перейшов 75-річний рубіж, кожен четвертий не виходить із власного помешкання, кожен п'ятий не може навіть сам помитися. 80 відсотків людей після 20 страждають старечим недомством. Хвороби накладають відбиток на психіку людини. Вона почувається ніким, адже вже не виконує соціальної функції.

2. Дієта мимоволі

Дивно, але у всі часи люди тішилися міфом про дітей, які старим батькам підносять склянку води. Насправді така іділія — щасливий випадок. Фрустрація життєвого смислу майже завжди посилюється самотою. Як зазначив директор Інституту геронтології Владислав Безруков, 30 відсотків літніх громадян, втративши навички самообслуговування, живуть самі, не отримуючи допомоги ані від дітей, ані від родичів.

Як на мене, говорити про психологічний комфорт у країні, яка не любить і старих, і молодих, і малих, — щонайменше дико. До нашої редакції щодня звертаються

десятки принижених та ображених пенсіонерів. З нашого боку було б нетактовно читати їм лекції про збалансоване харчування та здоровий спосіб життя.

Передусім треба перебувати в такому середовищі, яке відстоюватиме своїх старих, боротиметься за них. Хоч як екстремально це звучить.

Ось приклад. Професора Юрія Григорова журналісти попросили прокоментувати його минулі дослідження стосовно користі кислого молока. Геронтолог розповідав про давні експедиції в Абхазію. Про те, що тамтешній народ сидить на овочах, зелені, птиці. Стверджував, що м'яса абхазці вживають дуже мало і зовсім не їдять цукру та кондвиробів. Але... Паралельно пригадалося професору Григорову, як за радянських часів у Союзі тотально впроваджували інтернати престарілих. І, до слова, саме у горян ця ідея не прижилася. Там у них — культ батьків, і нема більшої ганьби для кавказця, як віддати свого немічного батька чи матір у казенний дім.

3. Ікра за редьку не солодша

Щоб не зводити все це до примітивного рюмсання, нагадаємо: наші батьки й діди життєздатніші за всіх своїх ровесників на планеті. Вони знають не з чуток голод, репресії, війну. І байдуже сприймуть повідомлення про користь низькокалорійної їжі. (Виявляється, експе-

рименти на щурах та мишах, які хворіють так само, як ми, довели: такі продукти продовжують життя на 40 відсотків. Але коли їх вживати замолоду, то хто працювати в шахтах, на заводах, у НДІ?) Та все ж аморально доводити до фізичного і психологічного краю людей, які вже там побували.

Під завісу — майже дозвольні думки про еліксир молодості. Якщо науковці досліджують способи продовження життя, філософи доволі стримано ставляться до теми безсмертя. Зрештою, це дві великі різниці...

Один з основних факторів, котрі впливають на довголіття, — харчування. Тепер уже неможливо лякати людей холестерином: за останніми даними іноземних учених, надто низький його вміст у крові скорочує життя. Зрештою, до кожного компоненту їжі в різній місцевості має бути свій підхід.

Менталітет французів диктує вживання червоного вина для втечі від атеросклерозу та серцево-судинних захворювань. Населення Крайньої Півночі «загнулося» б без великої кількості жиру, риби та ікри. Монголи не обійдуться без споживання гігантських порцій м'яса. Літнім українцям, позбавленим вибору, залишається чудодійна редька та сало як незамінний антидепресант. А також — сподівання, що можновладці прислухаються до наукових висновків. І — до голосу совісті.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Учора сільський голова, сьогодні безробітний

НА ЗАХИСТ ЛЮДИНИ

Сергія Костянтиновича Стрельчука односельці вперше обрали головою сільської ради у 1984 році. Відтоді на кожних виборах виявляли йому довіру. До обрання він працював учителем місцевої середньої школи, мав дві вищі педагогічні освіти. Нині він безробітний. Чому так сталося?

На минулих виборах перемогу одержав інший кандидат. Не будемо аналізувати перебіг виборів на селі. Основний аргумент проти Стрельчука, що він уже пенсіонер (хоч пенсію йому оформляти лише наприкінці вересня цього року). Та не така Сергій Стрельчук людина, щоб бігати по

селу з паспортом, щось доводячи. Проте не результати виборів примусили нас написати до редакції, а їхні наслідки для вчорашнього сільського голови. Декілька слів про нього і зроблене ним.

Протягом 18 років зроблено чимало. Найголовніше: за його безпосередньої участі в Яструбинському збудовано середню школу на 464 учнів, торговельний центр, заасфальтовано більш як 30 км вулиць і доріг, відкрито лікарняну амбулаторію, стаціонарне відділення для ветеранів війни та праці. У селі діють дитячий садочок, пральня, млин, олійня, пекарня, будинок культури, бібліотека, музей тощо. Велика увага приділялася будівництву житла.

Голова мав авторитет у районі та області. Двічі обирався депутатом та членом виконкому Вознесенської райради. Був нагороджений почесними грамотами «За вагомий особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування» та «За багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок в соціально-економічний розвиток села Яструбинове».

Працювала людина, квітло село. До святкування 200-річчя Яструбинського в жовтні минулого року всі гуртом упорядкували вулиці, парки, оселі. Село наче помолодшало. Нещодавно у нас пройшов семінар району з благоустрою. Учасникам показували Яструбинове. Але не згадували про того, чиему

таланту та праці маємо завдячувати за це.

Мешканцям села не байдужа доля колишнього голови. Працював для людей, а залишився без роботи і зарплати. На вакантні місця в райраді не беруть, бо пенсію потрібно буде виплачувати велику. Рідна сільрада, що за законом повинна шість місяців виплачувати колишньому голові заробітну плату, киває на безгрошів'я. Маючи 20 років стажу державної служби, С. Стрельчук потрапив у матеріальну скруту. В які двері стукає заслужений людині, звідки чекати допомоги?

Іван ПЕТРУШКОВ, за дорученням мешканців Яструбинського району Вознесенського району Миколаївської області.

3 ПОШТИ

Пенсійні парадокси

Перший. З високих трибун постійно говорять про те, що пенсії нараховують несправедливо. Ця балаканина триває вже більш як десять років. Набридло! Наприклад, коли я в 80-х роках ішла на пенсію, то отримала максимальну — 132 крб., а моя сестра — 57 крб. Нині в неї 90 грн., а в мене — 116. На пенсії для звичайних людей у бюджеті завжди немає грошей.

Другий. Хто є постійними клієнтами бірж праці? Це ледарі й п'яниці. Їх оформляють на роботу місяців на три, вони там п'ють і порушують режим, доки не виженуть. Потім вони знову повертаються на біржу, отримують допомогу з безробіття. Звісно, ніхто не піде сапати буряки та соняшник, коли можна мати легкі гроші.

Третій. Питаю якось у сусідки (вона «переоформлювала» інвалідність): «Яку групу тобі дали?» «Третю» — відповідає. «А чому вже не другу, як було?» — здивувалася я. «Бо для оформлення другої треба було везти більшу торбу», — була відповідь.

Принаймні таке відбувається в нас. А в селі все і всі на видноті. От і сміються люди з цих порядків і законів. Щоправда, крізь сльози.

О. БОЙЧЕНКО.

Помошна Кіровоградської області.

Живу, бо бачу!

Передплачую вашу газету давно. Подобається «Голос України» тим, що пропонує багато корисної інформації. Журналісти пишуть дотепно і правдиво. Я перестав читати «ГУ» тільки, коли сталося лихо, — захворів на катаракту обох очей. Але передплачував і далі. Спочатку читав за допомогою лінз, згодом зовсім осліп: ледь-ледь міг роздивитися лише назву газети. У Вінницькому госпіталі для інвалідів війни лікар Іван Габрун зробив мені операцію на лівому оці. Через улюблену газету хочу подякувати цій добрій людині: він лікар за покликанням. Коли було знято пов'язку, не міг стримати радості. Без перебільшення скажу: живу, бо бачу! З лінзами можу читати і незграбно писати майже навмання.

Щоправда, тепер загострилася інша хвороба — деформувальний артроз лівого коліна і поліартрит правого. І дарма сподіватися, що за кілька сеансів можна вилікувати те, що спричинила мені Велика Вітчизняна війна. Тисячі фронтowych доріг забрали майже все моє здоров'я. Але життя, триває і навколо стільки цікавого!

Олександр ПЛЯЦОК.

Строїнці

Тиврівського району Вінницької області.

Нас залишилося мало

16 років цій страшній чорнобильській трагедії. І лише один Бог знає, як ми, ліквідатори, виживаємо сам на сам зі своїми хворобами. Але ж нас залишилося небагато. Страшно уявити, що було б з Україною, та й з іншими державами, якщо б для ліквідації аварії добровольців свого часу не знайшлося.

Для нас, чорнобильців I і II категорії, пільг та виплат законодавство передбачає силу-силенну. Але ось вже дев'ять місяців я не отримую щомісячної дотації, а допомоги на оздоровлення — третій рік. Невже ми не заслужили на співчуття, коли вже ці копійки мусимо випрошувати в держави, наче милостиню?

Микола ТИЩЕНКО, ліквідатор аварії на ЧАЕС II категорії.

Петрівка Красногвардійського району Автономної Республіки Крим.

ФОТОФАКТ

Відпочинок без страху

Цього наркомана затримали на ринку в Севастополі. Щоб курортний сезон був спокійний, співробітники кримських правоохоронних органів проводять оперативно-профілактичну акцію. Її мета — оздоровлення ситуації на півострові, виявлення організованих злочинних формувань, зміцнення громадської безпеки.

Фото Сергія СВІТЛИЧНОГО (УНАН).

«Торгсервіс» можна й не жаліти, але державу шкода

Довелося якось побувати нам на одному з мітингів у «столиці» Західного Донбасу — місті Павлограді. То цей мітинг дуже здивував. Які проблеми та вимоги у мешканців шахтарського краю, здогадатися неважко. А тут несподівано передусім обурювалися діями місцевого суду. Кожен, хто виступав, починав з нього. Особливо діставалося на горіхи голові міського суду. Зрозуміло, що оратори по-своєму це пояснювали.

Але мітинг є мітинг: піди ще дізнайся, мають рацію чи ні ті, хто виходив до мікрофона. Хоч один факт, підтверджений розмноженою копією публікації в місцевій газеті, справді насторожив: міліція з ніг збила-ся, поки «вирахувала» і спіймала нечестивця, який згвалтував 12-літню дівча, а суд не арештував. Мотивів рішення не міг збагнути навіть один з керівників міської міліції, про що він відверто і сказав кореспондентові тутешньої газети...

А тепер про «винятковий» мітинг і змусила нас пригадати справа, з якою познайомилися за домаганням читачів газети. У Павлограді уже більше року точаться «запеклі бої місцевого значення» навколо КП «Торгсервіс». Таку назву після роздержавлення та приватизації дістав колишній міськпродторг. Це велика мережа магазинів та крамниць на зразок «Гастроном» або «Продукти». Викупили їх у колективну власність працівники колишнього торгів. Гуртом та у складчину. За ваучери, зароблені в якості орендарів, та «живі» гроші. Тепер ніби живи—не хочу.

Однак незабаром члени цього колективу не могли втямлювати, хто у них за ватажків. Два хазяїна, і квит, а якому кланятися — невідомо. Отож щоб скінчилася така плутанина, представники колективу цілком резонно й звернулися до місцевого суду. Нехай він розбереться, які з двох спільних зборів — а обое ніби відбулися за участю колективу — законні?

У травні минулого року суд недійсними несподівано визнав рішення обох зборів. Як бути далі? Починати все спочатку?

Коли ні, через два місяці Павлоградський суд, наче схаменившись, «виправився». І своє попереднє рішення розгумив, уявіть собі, так (читуємо): «Зобов'язати Редько Л. О. передати повноваження генерального директора Литвиченко Л. О.». Яка різниця яке правління взяло верх, котре більшість колективу не сприймало, чи

навпаки. Гірше, що на яких підставах так було вирішено, не знайшли за потрібне уточнювати та пояснювати.

Що й спричинило в «Торгсервісі» хвилю нових емоцій. Мало того, Л. Редько насправді не була генеральним директором, а головою правління (див. Статут КП), тому якихось повноважень гендиректора нікому передавати не могла. Прикріше, що суд фактично звільнив її з роботи. Та Людмила Редько не на стадіоні, щоб кричати: «Суддю на мило!». І не на мітингу, щоб

■ ■ ■
У Павлограді уже більше року точаться «запеклі бої місцевого значення».

просто обурюватися, не переймаючись, ввічливі чи не ввічливі слова підбираєш. Людмила Олексівна вирішила елементарно і цивілізовано оскаржити рішення суду. Давайте, мовляв, розберемося, що це воно виходить? І мала, погодьтеся, право на це. Та тут цікаво реагує місцевий суд. Ні апеляційної, ні касаційної скарги від Л. Редько він не приймає. З тих міркувань, що жінка — за його «розпорядженням» — наче уже жодного стосунку до «Торгсервісу» не має, то хай більше і не плутається під ногами. А що сторони та особи, що брали участь у розгляді справи, мають право не погоджуватися з рішенням суду та домагатися перегляду, а суд його скаргу мусить прийняти.

Тим часом обов'язки гендиректора в КП «Торгсервіс» почала виконувати Л. Литвиченко. Не сумніваємося, що клопотів на неї одразу звалилося по зв'язку. Діяльність підприємства через тривалі внутрішні «непорозуміння» бажала бути набагато кращою. Але не це, схоже, її хвилювало. На той час Господарський суд Дніпропетровської області прийняв до розгляду позов приватного підприємства «Форсайт». Позов було адресовано КП «Торгсервіс» — ось у чому річ. «Торгсервіс», з'ясувалося, ще раніше, за часів правління Л. Редько, за договором купівлі-продажу левову частку свого нерухомого майна «збув» саме «Форсайту». Збув, гроші одержав, а ось віддавати продане тепер не поспішав. Бо Л. Литвиченко була іншої думки. Вона вважала цю обробку незаконною...

Далі увагу просимо звернути на перебіг подій у часі. У лютому 2002 року Господарський суд виносить рішення, що ні, все законно — майно було продане. Отож віддайте і не викручуйтеся. А слідом у березні і Апеляційний суд області, розглянувши скаргу «новоючолоного» «Торгсер-

вісу», залишив у силі і без змін рішення Господарського. Все зрозуміло, братці? То які питання? Але оскільки теперішня дирекція на чолі з Л. Литвиченко добровільно відмовлялася коритися судовим вирокам, «Форсайту» нічого не залишалося, як звертатися в державну виконавчу службу з проханням здійснити «операцію» примусово...

Ось тут і з'ясувалося ще одна «несподіванка» в цій історії. Доки в Господарському та Апеляційному судах Л. Литвиченко з усіх сил і щиро боролася за майно рідного КП, вона в своїй апеляційній скарзі жодним словом не обмовилася, що має в кишені дуже «цікаве» рішення Павлоградського міського суду, котре було винесене (а ми звертали вашу увагу до дат) ще у січні 2002 року. А з нього випливало, що нерухоме майно, яке торік викупило і на яке тепер претендувало КП «Форсайт», належить зовсім не КП «Торгсервіс», а... особисто їй, Л. Литвиченко. Про цей нюанс-сюрприз жінка згадала лише тоді, коли одержала повідомлення держвиконавця про впровадження примусового виконання рішення Господарського суду. Караул, заволала Любов Олексівна, у мене відбирають власність, яка належить мені!

Наші читачі зараз, очевидно, ладні розчаровано, якщо не презирливо, відкласти газету геть. Усе, мовляв, ясно: всі там одним миром мазані, деруться, як павуки в банці, за власність, а журналісти ще й когось збираються захищати. То знайте: і ми нікого не захищаємо. Але хіба не судова влада має у таких випадках розставляти крапки над «і» та усіх на свої місця, відмежовуючи зерна від полову та праведне від неправедного? — ось запитання, яке нас насправді хвилює. Яким чином практично все майно КП «Торгсервіс» стало раптом належати персонально одній Л. Литвиченко не з'ясовано. Чи є рішення-документи на цей рахунок у вигляді договорів купівлі-продажу чи дарувань або обміну, а просто передавати частки майна колективного підприємства одними його працівниками іншим чи іншому, що й приняв за «аксіому» суд, чинний Закон України «Про власність» не дозволяє. І найдивовижніше: якщо насправді була добровільна згода 1400 осіб — членів КП — передати належне їм у володіння Л. Литвиченко, а Л. Литвиченко відсуджувала його в КП «Торгсервіс» (згоди котрого,

виходить, не було?), яке сама й очолювала, тобто сама в себе, то навіщо, питається, було влаштувати це «судилище»? Не здогадується? Чи не для того щоб мати судом стверджений факт володіння Л. Литвиченко левовою часткою майна «Торгсервісу»? Щоб цим рішенням, як клин «клином», «вибити» ймовірно тоді ще майбутнє рішення Господарського суду, яке неодмінно мало бути лише на користь ПП «Форсайт»? Це ж бо певно знали тут наперед.

До речі, «Форсайт», дізнавшись про все це в останній момент, кинувся до міського суду з запитом-домаганням негайно позаймитися зі справою, щоб подати касаційну скаргу, а то й зустрічний позов. І одержав відповідь такого змісту: «Павлоградський міський суд не може видати вам копії рішення суду м. Павлоград від 14 січня 2002 року за позовом Литвиченко Л. О. до КП «Торгсервіс» про розподіл майна в натурі і визнання права власності у зв'язку з тим, що ПП «Форсайт» ніякого відношення до цієї справи не має». Пізнаєте стиль і почерк? Бо як же в даному разі «Форсайт» — третій зайвий, якщо фактично з подачі одного суду до фізичної особи перешло майно, яке за рішенням іншого суду належить не КП «Торгсервіс», а ПП «Форсайт»?

Плутанина, скажете, в якій і диявол зломить ногу. Але плутанина, повторюємо, котра виникла таки, не без участі Павлоградського міського суду, який очолює Любов Земцова, хоч як прикро, та це факт. Чим енергійніше «Форсайт» намагається відвоювати свої інтереси, тим войовничіше на нього наступають і правоохоронці. З ініціативи оперуповноваженого управління боротьби з організованою

злочинністю Юрія Волошина було порушено кримінальну справу стосовно директора ПП «Форсайт» Вікторії Рац. Ніби є пояснення одного із засновників ПП Валентини Єфименко, що директором Рац не призначали, а стала ним самочинно — підробивши документи. То Єфименко, уявіть собі, апелює тепер до прокуратури, вимагаючи порушити кримінальну справу проти... Ю. Волошина. Бо пояснення вона справді давала, але в тому дусі, що В. Рац призначалася директором. Це пояснення Єфименко і підписала. Та Волошин потім вніс ніби правку-доповнення — частку «не» — у запис її пояснення. Отож вона стверджувала, що Вікторія Рац призначалася директором, а вийшло, що не призначалася. Між іншим, аж обласна прокуратура відмовила Валентині Єфименко, так вона через суд домоглася, щоб «до питання повернулися».

Хоча тим часом обласна прокуратура порушує ще одну кримінальну справу. Уже проти Людмили Редько — голови правління КП «Торгсервіс», «звільненої» з роботи, пам'ятає-

■ ■ ■
Якщо насправді була добровільна згода 1400 осіб — членів КП — передати належне їм у володіння Л. Литвиченко, навіщо влаштовувати «судилище»?

те, павлоградським судом. Справу порушено на тій підставі, що Людмила Олексівна наче перевищила свої повноваження, уклавши договір на продаж добрячої частини майна КП «Торгсервіс» приватному підприємству «Форсайт». Ми маємо тут підстави знову дивуватися уже тому, що органи прокуратури закон зобов'язує перейматися винятково інтересами держави, а не колективних підприємств.

Однак справа навіть в іншому. Нас більше ці-

кавить, як можна углядіти ознаки злочину там, де Господарський суд все визнав законним?

То в нас під кінець і набралось кілька питань, на які забাগлося одержати чіткі і прямі відповіді. Якщо чесно, то, пригадуючи павлоградський мітинг, на якому довелося побувати, найперше хочеться знати, чи буде затримано підозрюваного у згвалтуванні невинної дитини? Але говорити-мемо по суті. Не зайве й з'ясувати, чи прийме, зрештою, у Павлограді касаційні та апеляційні скарги на рішення суду? І чи розглядатимуть їх суди вищих інстанцій? До того ж цілком серйозно, вникаючи в суть перипетій та обов'язково дотримуючись вимог законів. Щоб не заплутувалася ситуація, а, навпаки, вносилося ясність і справедливість. І чи буде дано належну оцінку місцевому суду, якщо його рішення виявляться сумнівними?

У Дніпропетровську, як і в кожному обласному центрі, є обласна прокуратура на чолі з Володимиром Шубою, обласний Апеляційний суд на чолі з Володимиром Вихровим, на решті обласне управління юстиції, яке очолює Євгенія Шаніна. Отож саме їм передусім і адресуємо свої запитання. Ймовірно, що події навколо якогось павлоградського «Торгсервісу» — не «вершина» того, що нині насправді коїться в їхньому «королівстві». Однак «Торгсервіс», на нашу думку, дуже показовий саме тому, що й зі становленням України як правової держави не все ще гаразд. Якщо не навпаки — геть погано. А це має хвилювати багато кого і в столичному граді Києві.

Анатолій ПОНОМАРЕНКО,
Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

КОМП'ЮТЕРНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ

ЗАКОН

для

ВСІХ™

РІШЕННЯ для КОЖНОГО

ТРЕТІЙ ЕТАП АКЦІЇ 10 - 30 червня 2002 року

БЕЗКОШТОВНЕ ПІДКЛЮЧЕННЯ

до комп'ютерних правових систем

ЛІГА:ЗАКОН

Класик, Бізнес, Професіонал, Еліт, Бухгалтер

при оплаті абонентського обслуговування за 5 місяців

- База даних «Банкрутство та ліквідація підприємств»
- Актуальні форми та бланки звітності для бухгалтера, з довідковою інформацією щодо їх заповнення
- Інтелектуальний сервіс «РЕФЕРЕНТ»
- Різноманітні шаблони інтерфейсу для керівника, юриста, бухгалтера

Тел.: (044) 573-82-00 <http://www.liga.net> E-mail: sales@liga.net

АКЦІЯ!

НОВА ВЕРСІЯ!

Аналогів немає!

ОГОЛОШЕННЯ

Річна фінансова звітність Акціонерного банку "Експрес–Банк"

Ліцензія НБУ № 89 від 3.12.2001 року

Звіт про фінансові результати			
Рядок	Найменування статті	2001 рік	(тис. грн.) 2000 рік
1.1	Процентний дохід	48352	21735
1.2	Процентні витрати	(12694)	(5960)
1	Чистий процентний дохід	35658	15775
2.1	Комісійний дохід	32145	12805
2.2	Комісійні витрати	(1778)	(611)
2	Чистий комісійний дохід	30367	12194
3	Дивідендний дохід	-	-
4	Чистий торговельний дохід	1877	4302
5	Прибуток/збиток від інвестицій-них цінних паперів	-	(3)
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	1
7	Інший операційний дохід	15	24
8	Операційний дохід	67917	32293
9	Загальноадміністративні витрати	(11554)	(6267)
10	Витрати на персонал	(8946)	(4125)
11	Прибуток від операцій	47417	21901
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(3921)	(1241)
13	Прибуток до оподаткування	43496	20660
14	Податок на прибуток	(14535)	(5953)
15	Прибуток після оподаткування	28961	14707
16	Непередбачені доходи/ витрати	-	-
17	Чистий прибуток/ збиток банку	28961	14707
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	104	-
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	104	-

Голова Правління
АБ "Експрес-Банк"
Головний бухгалтер

Джус Ю.М.
Кадемська І.В.

Баланс			
Рядок	Найменування статті	2001 рік	(тис. грн.) 2000 рік
АТИВИ			
1	Кошти та залишки в НБУ	23543	33668
2	Казначейські та інші цінні папери,	-	-
3	Кошти в інших банках	58743	75689
4	Цінні папери на продаж	5020	-
5	Кредити та заборгованість клієнтів	159634	64860
6	Інвестиційні цінні папери	-	6
7	Довгострокові інвестиції до асоційова-них компаній і дочірніх установ	-	-
8	Основні засоби та нематеріальні активи	20515	12620
9	Нараховані доходи до отримання	718	128
10	Інші активи	1000	897
11	Усього активів	269173	187868
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
12	Кошти банків	58019	17434
13	Кошти клієнтів	118544	118943
14	Інші депозити	-	-
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
16	Нараховані витрати до сплати	424	182
17	Інші зобов'язання	13291	1412
18	Усього зобов'язань	190278	137971
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
19	Статутний капітал	28324	27624

20	Капіталізовані дивіденди	-	-
21	Акції, що викуплені в акціонерів	-	(4)
22	Емісійні різниці	-	-
23	Резерви	2840	1369
24	Результати переоцінки	8	10
25	Нерозподілений прибуток	47722	20898
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	1	-
27	Усього власного капіталу	78895	49897
28	Усього пасивів	269173	187868

Голова Правління
АБ "Експрес-Банк"
Головний бухгалтер

Джус Ю.М.
Кадемська І.В.

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК
про результати перевірки незалежною
Аудиторською фірмою ТОВ "Консультант"
фінансово-господарської діяльності
АБ "Експрес-Банк" за 2001 рік

м.Київ

ВСТУП

"07" лютого 2002 року

ТОВ Аудиторська фірма "Консультант", м. Київ (ліцензія Аудиторської Палати України № 000202 від 23.06.94 року (продовженої рішенням АПУ від 08.06.98 р., протокол №10, до 08.06.2003 р., свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності № 0202 видане рішенням Аудиторської Палати України від 26.01.01р. № 98), згідно з договором № 60 від 31 жовтня 2001 року, укладеним з АБ "Експрес-Банк", здійснила аудиторську перевірку результатів фінансово-господарської діяльності банку за 2001 рік та поданих в додатку форм річної фінансової звітності станом на 31 грудня 2001 року.

Відповідальність стосовно вказаної фінансової звітності несе керівництво банку.

Нашим обов'язком є підготовка висновку відносно цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту.

ВИСНОВОК АУДИТОРА ПРО АУДИТОРСЬКУ ПЕРЕВІРКУ
РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
АБ "ЕКСПРЕС-БАНК" ЗА 2001 РІК

На основі даних здійсненої нами перевірки, ми підтверджуємо, що фінансова звітність АБ "Експрес-Банк" станом на 31 грудня 2001 року складена на підставі реальних даних бухгалтерського обліку й в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно дає фінансову інформацію про його діяльність за 2001 рік.

Система бухгалтерського обліку та звітність відповідає законодавчим і нормативним вимогам щодо організації і ведення бухгалтерського обліку в банках України.

Показники фінансової та бухгалтерської звітності є достовірні, повно та точно відображають результати діяльності АБ "Експрес-Банк" за 2001 рік. Результати фінансово-господарської діяльності банку за 2001 рік також достовірно і в повному обсязі відображені в його звітності. Прибуток, що підлягає оподаткуванню, визначений правильно.

Стан системи внутрішньобанківського контролю та діяльності служби внутрішньобанківського аудиту задовільні і відповідають діючим вимогам.

Банк дотримується порядку формування та створення резервів відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів НБУ. Якість кредитного портфеля достатня, частка нестандартних кредитів незначна.

АБ "Експрес-Банк" здійснює свою діяльність згідно чинного законодавства України та нормативних актів НБУ, дотримується встановлених НБУ економічних нормативів, фінансовий стан його стабільний, він є ліквідним та платоспроможним.

Директор-аудитор
ТОВ Аудитфірми "Консультант"
(сертифікат АПУ серія Б № 000113 від 28.01.2000 року)

А.М.Герасимович

Звіт про власний капітал

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результат переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього 2001 рік	(тис. грн.) 2000 рік
1	Залишок на 1.01	27624	-	(4)	1369	10	20898	-	49897	28978
2.1	Коригування:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Зміна облікової політики	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	Виправлення помилок	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Скоригований залишок на початок року	27624	-	(4)	1369	10	20898	-	49897	28978
3	Переоцінка основних засобів	-	-	-	-	(2)	-	-	(2)	-
4	Переоцінка нематеріальних активів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Покриття перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об'єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття	-	-	-	-	-	2	-	2	-
6	Дивіденди за минулий рік сплачені	-	-	-	-	-	(666)	-	(666)	(4272)
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Чистий прибуток	-	-	-	-	-	28961	-	28961	14707
9	Розподіл у загальні резерви банку	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Розподіл у резервні фонди	-	-	-	1471	-	(1471)	-	-	-
11	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал	700	-	-	-	-	-	-	700	-
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	-	-	-	-	-	-	-	-	10488
13	Купівля власних акцій	-	-	(2)	-	-	(1)	-	(3)	(6)
14	Продаж раніше викуплених власних акцій	-	-	6	-	-	-	-	6	2
15	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня	28324	-	-	2840	8	47723	-	78895	49897

Голова Правління
АБ "Експрес-Банк"
Головний бухгалтер

Джус Ю.М.
Кадемська І.В.

Господарським судом Львівської області порушено справи про банкрутство за заявами ДПІ Львівської області до:

1. ВАТ «Залізобетон», код 05505503, справа № 7/75-7/294, юридична адреса: 80040, Львівська область, Сокальський район, смт. Жвирка, вул. 1-го Травня,7 р/р 26007301400614 в Червоноградському відділенні АКБ «Промінвестбанку» МФО 325376.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Шлапака В. І. (м. Львів, вул. Огієнка, 9, кв.5).

2. ВАТ «Городоцький завод будкераміки», справа № 7/32-7/38, юридична адреса: 81500, Львівська область, м. Городок, вул. Заводська, 15, р/р 26009370426001 в Городоцькому відділенні Львівської дирекції банку «Україна», МФО 325644.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Боляка І. В. (м. Львів, вул. Стрімка, 4/8).

3. МКП «Оболонь», справа №7/184-21/322, юридична адреса : м. Львів, вул. В. Великого, 83/31, р/р 2600200011936 в ЛОФ АКБ Соціального розвитку «Укрсоцбанку», МФО 325019.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого ліцензованого спеціаліста Лопатина Є. І. (ліцензія № 323 від 29.12.2000 р.).

4. ТзОВ «Аскона», справа № 7/61-39/83, юридична адреса: Львівська область, Пустомитівський район, с. Солонка, буд. 13, кв. 4, р/р 26001276019001 в ЗГРУ «Приватбанк», МФО 325321.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого

ліцензованого спеціаліста Качура М. В. (ліцензія № 249590 від 19.10.2001 р.).

5. ПП «ТРАНС КОМ», справа № 7/52-39/66, юридична адреса: Львівська область, Городоцький район, м. Комарно, вул. Січових Стрільців, 4, р/р 26009301117 у Городоцькому відділенні № 6324 ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО 385015.

Розпорядником майна призначено Машевського В. Е. Ліцензія АА № 250139. Адреса: м. Львів, вул. І. Лукича, буд. 3 кв. 1.

6. Птахофабрика «Глинянська», справа № 2/431, 7/21-7/21, юридична адреса: Львівська область, Городоцький район, м. Глиняни, вул. Філатова, 6, р/р 26004360903001 в Золочівському відділенні Львівської дирекції банку «Україна», МФО 325644.

Розпорядником майна призначено представництво ВДМ у Золочівському районі Львівської області.

7. ТзОВ «Семеліна», справа № 7/40-21/13, юридична адреса: Львівська область, Городоцький район, с. Повітно, р/р 260090110248980 у ЛФ КБ «Фінанс та кредит», МФО 325923.

Розпорядник майна арбітражний керуючий ліцензований спеціаліст Невеличук К. В. (ліцензія № 249643 від 12.01.2001 р.).

Господарський суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресою: 79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі № Б26/84/01 24.05.2002 р. МПП «Паритет»(53200, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр. Трубників, буд.7, кімн. 40, р/р 26007100074001 в Нікопольському відділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305114, код ЄДРПОУ 20200988) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Михайліді Павла Миколайовича, ліцензія арбітражного керуючого № 249698 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд. 7), тел./факс (0564) 28-39-61.

До уваги акціонерів
ВАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ»

9 серпня 2002 року об 11.00 за адресою: 79056, м. Львів вул. Пластиова,1 відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ»

Порядок денний:

1. Про затвердження результатів підписки на акції другого випуску ВАТ «Концерн Галнафтогаз».

2. Про внесення змін та доповнень до статуту ВАТ «Концерн Галнафтогаз».

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
- доручення на право участі в зборах (для представників акціонерів).

Пропозиції акціонерів щодо доповнень порядку денного зборів приймаються не пізніше як за 30 днів до їх скликання.

Телефон для довідок: (0322) 98-96-31

Рада директорів

Господарським судом м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 Б) постановою № 23/697 від 10.06.2002 р. Відкрите акціонерне товариство «Київський завод художнього скла» (03039, м. Київ, Червонозоряний пр-т, 119, код ЄДРПОУ 00293284, р/р 2600031255144 в Московському відділенні «Промінвестбанк» м. Києва, МФО 322175) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Рамазанова С. І. (ліцензія серії АА № 047813 від 18.10.2001 р.)

Згідно постанови Господарського суду Херсонської області від 12.03.2002 р. (справа № 6/13-Б за заявою ХОУТ-ФУ м. Херсона) Дочірнє підприємство ВАТ «Херсонський Облрембудтрест» Ремонтно-будівельне управління № 2, код 05474665, р/р № 26009301770369 в Космодольському відділенні Промінвестбанку м. Херсона, МФО 352231 адреса: м. Херсон, вул. Філатова, 42 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Бондаря С. І. ліцензія № 250431 АА від 11.04.02 р.

Претензії приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення за адресою: м. Херсон, вул. 9-го Січня 32/30, РБУ-2, тел.: 26-46-70.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) 14.05.2002 р. прийняв постанову за справою № 12/336 про визнання банкрутом Кооператив «Ранід» (93000, Луганська область, м. Рубіжне, вул. Горького, 6 ЗКПО 32358623, р/р 26000301100523 в Рубіжанському відділенні АК ПІБ та відкриття ліквідаційної процедури. Ліквідатором призначено Воронько Олексійовича (ліцензія № 249871 від 31.10.01, 93400, м. Луганськ, вул. Советська, буд. 92, кв. 7)

Мале науково-виробниче підприємство «Лілея», зареєстроване Радянською РДА м. Києва 12.09.1996 р., за № 01391, ідентифікаційний код 19123917, повідомляє про ререєстрацію в товариство з обмеженою відповідальністю «Лілея».

Постановлением Хозяйственного суда Запорожской области от 31 мая 2002 года ООО «Триоком» признано банкротом (дело № 5/3/114-02), открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначена Снитко О. А. Реквизиты ООО «Триоком»: 69600, г. Запорожье, ул. Нахимова,1-А, р/с 26007280063001 в ЗРУ КБ «Приватбанк» г. Запорожье, МФО 313399, код 30256297.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Круп», код за ЄДРПОУ 23027444 заявляє про свою ліквідацію.

Адреса ліквідаційної комісії: 84888, м. Краматорськ, Донецької обл., б. Машинобудівників, 30.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія.

22 липня 2002 р., за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького,2/240 о 14.00 відбудеться аукціон з продажу за грошові кошти нерухомого та рухомого майна Малоого підприємства «Скорпіон» (Тячівський р-н, с. Бедевя). З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися до організатора торгів —Регіонального Агентства з питань банкрутства в Закарпатській області — за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького,2/240, тел. (03122) 3-59-37.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) у справі № Б15/2/154/98 від 15.05.2002 р. припинив повноваження ліквідаторів, призначених 30.12.98 р. Ухвалою Господарського суду у справі про банкрутство ПТФФ «Олександр», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Короленко, 15.

Ліквідатором призначено Тагаєва В. П. ліцензія Мінекон-оміки України АА № 250314 (49048, м. Дніпропетровськ, вул. Високогірна, ба, тел.(0562) 45-04-07, факс 32-35-21.

МК НВКП «Астон» м. Вінниця, вул. Київська,52, кв.65, код ЗКПО 13333252. Р/р 2600418000374 в АКБ «Правекс-банк» м. Вінниці, МФО 302742 повідомляє про ліквідацію.

Претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації об'яви.

Битва за Кіровоград триває

РЕЗОНАНС

Обласна територіальна виборча комісія запропонувала членам Кіровоградського міськвикоркому терміново — не пізніше 19 червня — відповідно до статті 48 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» оприлюднити результати повтор-

них виборів кіровоградського міського голови.

Зважаючи на ситуацію, що склалася в міській виборчій комісії, члени обласного виборчого комісії, з дня на день відкладається через анонімні дзвінки «доброзичливців» про начебто закладену вибухівку в готелі «Україна», де нині розміщується суд.

Тим часом засідання місцевого суду Ленінського району Кірово-

града, на якому мають розглядати позов кандидата на посаду міського голови Володимира Ярошенка на дії міської виборчої комісії, з дня на день відкладається через анонімні дзвінки «доброзичливців» про начебто закладену вибухівку в готелі «Україна», де нині розміщується суд.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

3 «Аеросвітом» до Самари й назад

Фото Юрія ВЕНТЕРЕЦА.

ТРАНСПОРТ

Відома українська авіакомпанія «Аеросвіт» відкрила новий регулярний рейс за маршрутом Київ—Самара—Київ.

Відтепер тричі на тиждень з «Борисполя» до столиці Поволжя вирушатиме новітній комфортабельний «Боїнг-737». Коштуватиме квиток в обидва кінці приблизно 130 доларів.

Як повідомив генеральний директор «Аеросвіту» Григорій Гуртовий, новий рейс дасть змогу нашим громадянам, а також пасажирам, які прямують через Україну, зручніше дістатися до інших російських міст — Красноярська, Нижньовартовська, Єкатеринбурга, Казані, Новгорода. У свою чергу, росіянам, які прямуватимуть транзитом через «Бориспіль», буде запропоновано зручні «стикування» з рейсами до міст України, Східної і Західної Європи, що дасть змогу ук-

раїнським авіаторам скласти конкуренцію іноземним компаніям.

За словами Міністра транспорту України Георгія Кірпи, розширення авіасполучення з Росією стане складовою розробки майбутньої українсько-російської програми розвитку міжконтинентальних транс'європейських транспортних коридорів Схід—Захід. Конкретніше її передбачено обговорити восени під час спільної колегії транспортних відомств обох держав. При цьому до програми у перспективі приєднаються Казахстан і Білорусь.

Ішлося й про суть внутрішні авіарейси. Невдовзі

заплановано створити одну компанію для їх забезпечення. До речі, нині тут працює понад 20 компаній. А створення нового «дочірнього» авіапідприємства дасть змогу стабілізувати ситуацію з авіаперевезеннями. У рамках згаданої програми влітку ціни знижено вдвічі, а кількість внутрішніх рейсів збільшено у чотири рази.

Андрій БОРИС.

На знімку (зліва направо): генеральний директор авіакомпанії «Аеросвіт» Григорій Гуртовий, міністр Транспорту Георгій Кірпи, президент «Міжнародних авіаліній України» Віталій Потьомський.

Довідка «ГУ». Авіакомпанія «Аеросвіт» протягом 2001 року перевезла 316 тис. пасажирів, що на 28,5% більше, порівняно з 2000 роком. Коефіцієнт зайнятості крісел протягом 2001 року становив 56,3%. Частка «Аеросвіту» на ринку міжнародних перевезень серед українських авіакомпаній сягнула 28%. Нині шість літаків Боїнг-737, які належать компанії, здійснюють польоти у 28 напрямках до 15 країн світу.

Згоріли живцем

ТРАГЕДІЯ

Троє осіб загинули у Знам'янці Кіровоградської області внаслідок необережного поводження із газом.

Господарі запросили суїцида відремонтувати газовий балон. Горе-майстер був напідпитку, і ремонтні

роботи проводив, не виймаючи цигарки з рота. Коли відкрутив шток, газ почав швидко виходити з балона і спалахнув. Вогнею хвилею чоловіка відкинуло до протилежної стіни приміщення, де стояла господарка. Несчасні згоріли живцем.

69-річний господар у

цей час відпочивав на веранді. Він устиг вибігти з палаючого приміщення. З важкими опіками легенів його було доставлено до центральної районної лікарні. Та, попри намагання лікарів, врятувати чоловіка не вдалося, повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.

Ще раз про динамівські зміни

Футбол. Як уже повідомлялося, минулої п'ятниці відбулися збори акціонерів ЗАТ «ФК «Динамо», Київ». На ньому було скасовано посаду почесного президента, яку з 1998 року обіймав Григорій Суркіс. Потім учасники зібрання одноголосно підтримали пропозицію голови Наглядової ради ЗАТ Валентина Згурського про призначення президентом клубу Ігоря Суркіса.

А той, у свою чергу, запропонував затвердити олімпійського чемпіона Олексія Михайличенка головним тренером команди. Олексій Олександрович Михайличенко народився в Києві 30 березня 1963 року. Корінний динамівець, пройшов усі етапи в клубі від ДЮСШ до основного складу команди майстрів, за яку виступав з 1983 по 1990 рік. Потім грав в італійській «Сампдорії» (1990—1992 роки), шотландському «Рейнджерсі» (Глазго).

У чемпіонатах СРСР за «Динамо» провів 137 матчів, забив 39 м'ячів. Чемпіон СРСР 1985, 1986, 1990 років. Володар Кубка СРСР 1987 і 1990 років. Володар Кубка кубків-1986. Чемпіон Італії-1991. Чемпіон Шотландії 1992, 1993, 1994, 1995, 1996 років. У складі союзна збірної провів 24 матчі, забив шість м'ячів. У складі олімпійської збірної зіграв 14 матчів, забив сім м'ячів. Віце-чемпіон Європи-1988. Олімпійський чемпіон-1988. За збірну незалежної України зіграв два матчі. У тренерському штабі «Динамо» (Київ) з 1997 року. Володіє англійською та італійською мовами.

І проти цього рішення не знайшлося жодного. Допомогатимуть Михайличенкові в роботі Анатолій Дем'яненко, Валерій Зуєв і Михайло Михайлов. У клубі відновлено посаду начальника команди. На неї призначено заслуженого тренера країни, кандидата педагогічних наук, соратника і одноклубця Валерія Лобановського — Олега Базилевича.

— Я прекрасно розумію, яку відповідальність взяв на себе, — сказав Олексій Михайличенко. — І, повірте, зроблю все можливе, щоб виправдати виявлену мені довіру. Відлагоджена структура клубу не потребує жодних кардинальних змін, варто лише дотримуватися обраного курсу...

Запоріжжі виграли «процес»

За підсумками чемпіонату України-2001/2002 три клуби — «Металіст», «Металург» (Запоріжжя) та «Дніпро» — набрали

однакову кількість очок. ПФЛ поспішила назвати четвертими харків'ян і віддала їм місце в Кубку УЄФА. Однак представники Запоріжжя довели, що це було неправильне рішення, і звернулися до Федерації футболу України з проханням розглянути дотримання вимог Регламенту чемпіонату згідно зі статтею 19, параграф 2. Виконком ФФУ розглянув це питання і вирішив його на користь запоріжців.

Шістнадцятого визначено

Минулої неділі на столичному стадіоні ЦСКА відбувся перехідний матч за право виступати у вищій лізі вітчизняного футболу. Зустрілися олександрійська «Поліграфтехніка» і житомирське «Полісся». Перемогли олександрійці — 1:0 (Бабич).

Отже, у черговому чемпіонаті країни, який стартує 7 липня, виступатимуть: «Шахтар», «Динамо», «Металург» Д, «Металург» Зп, «Металіст», «Дніпро», «Таврія», «Карпати», «Кривбас», «Металург» М, «Ворскла», «Арсенал», «Поліграфтехніка», «Волинь-1», «Чорноморець», «Оболонь».

Корея-Японія: хроніка подій

Чемпіонат світу-2002. Матчі 1/8 фіналу.

15 червня. Соговіхо. Німеччина—Парагвай. 1:0. Нойвілл, 88.

Італієць Чезаре Мальдіні та його підопічні — парагвайські футболісти навіть і не збиралися заспівати «хеппі без дей» Оліверу Кану. Навпаки, вони будь-що намагалися засмутити його і зіпсувати день народження найкращому воротареві світу. Але білочубий Олівер зіграв бездоганно.

Сильним завжди таланить. Цю істину ще раз підтвердили німці, забивши переможного м'яча за дві хвилини до завершення основного часу матчу.

Нігата. Данія—Англія. 0:3. Фердинанд, 5, Оуен, 22, Гескі, 45.

Швидкий гол (та ще й не без допомоги воротаря Томаса Соренсена) завжди вибиває з колії. Не можна сказати, що данці не пручалися, не билися

за перемогу. Але якось несподівано легко вони поступилися англійцям.

16 червня. Вперше на цьому чемпіонаті ми стали свідками і додаткового часу і, зрештою, післяматчевих пенальті.

Оїта. Швеція—Сенегал. 1:2. Ларссон, 11 — А. Камара, 37, 104.

Сенегальців — могильників чемпіонів світу — французів — не знітив швидко пропущений гол. Вони поступово перебрали ініціативу і ще в першому таймі встановили рівновагу. А в овертаймі герой матчу Анрі Камара поставив переможну крапку.

Сувон. Іспанія—Ірландія. 4:3 (основний час — 1:1, додатковий час — 0:0, післяматчеві пенальті — 3:2). Морієнтес, 8 — Роббі Кін, 90, з пенальті. На 63-й хв. ірландець Хат не реалізував пенальті. Післяматчеві одинадцятиметрові реалізували: Р. Кін, Фіннан — Йерро, Бараха, Мендьета; не реалізували: Голланд, Конноллі, Кілбейн — Хуанфран, Валерон.

Це було захопливе протистояння гідних суперників. Доля всміхнулася іспанцям. А вони в свою чергу мають носити на руках свого 21-річного воротаря Ікера Касильяса, який узав кілька «мертвих» м'ячів і парировав три(!) пенальті.

17 червня. Чонджу. Мексика—США. 0:2. Макбрайд, 8, Донован, 65.

Кобе. Бразилія—Бельгія. 2:0. Рівалдо, 67, Роналдо, 87.

Аліна — чемпіонка світу!

Бокс. Представниця Національної ліги професіонального боксу України, неодноразова чемпіонка Європи, киянка Аліна Шатерникова на решті здобула і світовий титул. Чарівна українка в центрі розваг «The Equinox Club» у Лондоні, що на майдані Пікаділлі, виграла десятираундовий бій у чемпіонки Європи за версією WBF англійки Кеті Браун. Тенер Аліна Шатерникова — чемпіонка світу за версією WBF.

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: наша славна чемпіонка Аліна Шатерникова!

Фото Юрія ВЕНТЕРЕЦА.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311109.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій